הלכות מקואות

משנה תורה לרמב״ם

geulaquiz.com

פרק א

א כָּל הַטְּמֵאִין בֵּין אָדָם בֵּין כֵּלִים בֵּין שֶׁנִּטְמְאוּ טֻמְאָה חֲמוּרָה שֶׁל תּוֹרָה בֵּין שֶׁנִּטְמְאוּ בְּטֻמְאָה שֶׁל דִּבְרֵיהֶן אֵין לָהֶן טְהָרָה אֶלָּא בְּטְבִילָה בְּמַיִם הַנִּקְוִין בְּקַרְקַע׃

ב כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה רְחִיצַת בָּשָׂר וְכִבּוּס בְּגָדִים מִן הַטֻּמְאָה אֵינוֹ אֶלָּא טְבִילַת כָּל הַגּוּף בְּמִקְוֶה. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּזָב (ויקרא טו יא) "וְרָחַץ לֹא שָׁטַף בַּמָּיִם" כְּלוֹמַר שֶׁיִּטְבֹּל כָּל גּוּפוֹ. וְהוּא הַדִּין לִשְׁאָר הַטְּמֵאִין שֶׁאִם טָבַל כֻּלּוֹ חוּץ מֵרֹאשׁ אֶצְבַּע הַקְּטַנָּה עֲדַיִן הוּא בְּטֻמְאָתוֹ. וְכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אַף עַל פִּי שֶׁהֵן מִפִּי הַשְּׁמוּעָה הֲרֵי נֶאֱמַר (ויקרא יא לב) "בַּמַּיִם יוּבָא וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב וְטָהֵר" בִּנְיַן אָב לְכָל הַטְּמֵאִים שֶׁיָּבוֹאוּ בַּמַּיִם׃

ג כָּל הַכֵּלִים שֶׁנִּטְמְאוּ יֵשׁ לָהֶן טְהָרָה בְּמִקְוֶה חוּץ מִכְּלֵי חֶרֶס וּכְלֵי זְכוּכִית וְכֵן הַמַּפָּץ. כְּלֵי חֶרֶס נֶאֱמַר בּוֹ (ויקרא יא לג) "וְאֹתוֹ תִשְׁבֹּרוּ" "וְאֵין לוֹ טְהָרָה אֶלָּא שְׁבִירָה. אֲפִלּוּ חִבְּרוֹ בְּקַרְקַע וַאֲפִלּוּ קָבְעוֹ בְּמַסְמֵר וַאֲפִלּוּ מִלְּאָהוּ סִיד אוֹ גְּפָסִים חֲרֵי הוּא כְּמוֹ שֶׁהָיָה עַד שֶׁיִּשָּׁבֵר. וּכְלֵי זְכוּכִית כִּכְלֵי חֶרֶס עֲשָׂאוּם בְּדָבָר זֶה׃

ד הַמַּפָּץ אֵינוֹ בִּכְלַל הַכֵּלִים הַמְקַבְּלִים שְׁאָר כָּל הַטֻּמְאוֹת לְפִי שֶׁאֵינוֹ כְּלִי קִבּוּל אֵינוֹ מִכְּלַל כְּלֵי עֵץ הָאֲמוּרִין בַּתּוֹרָה וְהוֹאִיל וְהוּא רָאוּי לְמִשְׁכָּב נִתְרַבָּה לְטֻמְאַת מִדְרָס בִּלְבַד דִּין תּוֹרָה. וְכֵיוָן שֶׁאֵין לוֹ טֻמְאָה וְטָהֳרָה בְּפֵרוּשׁ וְנִתְרַבָּה לַטֻּמְאָה לֹא יִתְרַבֶּה לְטַהֵר בְּמִקְוֶה שֶׁאֵין מִתְטַהֵר בְּמִקְוֶה אֶלָּא הַכֵּלִים הָאֲמוּרִין בַּתּוֹרָה וְאֵין לַמַּפָּץ טָהֳרָה אֶלָּא קְרִיעָתוֹ עַד שֶׁיִּשָּׁאֵר פָּחוֹת מִשִּׁשָּׁה עַל שִׁשָּׁה טְפָחִים׃

ה הַזָּב אֵין לוֹ טָהֳרָה אֶלָּא בְּמַעְיָן שֶׁהֲרֵי נֶאֱמַר בּוֹ (ויקרא טו יג) "בְּמַיִם חַיִּים" אֲבָל הַזָּבָה וּשְׁאָר הַטְּמֵאִין בֵּין אָדָם בֵּין כֵּלִים טוֹבְלִין אַף בְּמִקְוֶה׃

ו כָּל חַיָּבֵי טְבִילוֹת טְבִילָתָן בַּיּוֹם חוּץ מִנִּדָּה וְיוֹלֶדֶת שֶׁטְּבִילָתָן בַּלַּיְלָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ בְּעִנְיָן נִדָּה. וּבַעַל קֶרִי טוֹבֵל וְהוֹלֵךְ כָּל הַיּוֹם כֻּלּוֹ מִתְּחִלַּת הַלַּיְלָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כג יב) "וְהָיָה לִפְנוֹת עֶרֶב יִרְחַץ בַּמָּיִם" מִלַּמֵּד שֶׁטּוֹבֵל וְהוֹלֵךְ מִתְּחִלַּת הַלַּיְלָה עַד הָעֶרֶב שֶׁמֶשׁ׃

ז כָּל הַטּוֹבֵל צָרִיךְ שֶׁיִּטְבֹּל כָּל גּוּפוֹ כְּשֶׁהוּא עָרוּם בְּבֵית אַחַת. וְאִם הָיָה בַּעַל שֵׂעָר יַטְבִּיל כָּל שְׂעָר רֹאשׁוֹ וְהֲרֵי הוּא כְּגוּפוֹ דִּין תּוֹרָה. וְכָל הַטְּמֵאִין שֶׁטָּבְלוּ בִּבְגָדֵיהֶן עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם בָּאִין בָּהֶן וְאֵינָן חוֹצְצִין. וְכֵן הַנִּדָּה שֶׁטָּבְלָה בִּבְגָדֶיהָ מֻתֶּרֶת לְבַעְלָהּ׃

ח כָּל הַטּוֹבֵל צָרִיךְ לְהִתְכַּוֵּן לְטָבִילָה וְאִם לֹא נִתְכַּוֵּן עָלְתָה לוֹ טְבִילָה לְחֻלִּין. אֲפִלּוּ נִדָּה שֶׁטָּבְלָה בִּלֹּא כַּוָּנָה כְּגוֹן שֶׁנָּפְלָה לְתוֹךְ הַמַּיִם אוֹ יָרְדָה לְהָקֵר חֲרֵי זוֹ מֻתֶּרֶת לְבַעְלָהּ. אֲבָל לִתְרוּמָה וּלְקָדָשִׁים אֵינָהּ טְהוֹרָה עַד שֶׁתִּטְבֹּל בְּכַוָּנָה׃

ט הַכּוֹפֶת יָדָיו וְרַגְלָיו וְיָשַׁב לוֹ בְּאַמַּת הַמַּיִם אִם נִכְנְסוּ מַיִם דֶּרֶךְ כֻּלּוֹ טָהוֹר. הַקּוֹפֵץ לְתוֹךְ הַמִּקְוֶה חֲרֵי זֶה מְגֻנֶּה. וְהַטּוֹבֵל פַּעֲמַיִם בַּמִּקְוֶה חֲרֵי זֶה מְגֻנֶּה. וְהָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ כְּבֹשׁ יָדְךָ עָלַי בַּמִּקְוֶה חֲרֵי זֶה מְגֻנֶּה׃

י בֵּית הַסְּתָרִים וּבֵית הַקְּמָטִים אֵינָן צְרִיכִין שֶׁיָּבוֹאוּ בָּהֶן הַמַּיִם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא טו יא) "וְיָדָיו לֹא שָׁטַף בַּמָּיִם" אֵיבָרִים הַנִּרְאִים בִּלְבַד. וְאַף עַל פִּי כֵן צְרִיכִין לִהְיוֹת רְאוּיִין שֶׁיָּבוֹאוּ בָּהֶן הַמַּיִם וְלֹא יִהְיֶה דָּבָר חוֹצֵץ לְפִיכָךְ אָמְרוּ חֲכָמִים לְעוֹלָם יִלְמֹד אָדָם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁתִּהְיֶה אִשָּׁה מְדִיחָה בֵּין קְמָטֶיהָ בְּמַיִם וְאַחַר כָּךְ תִּטְבֹּל. וְהָאִשָּׁה טוֹבֶלֶת כְּדֶרֶךְ גְּדִילָתָהּ כְּאוֹרֶגֶת וּכְמֵינִיקָה אֶת בְּנָהּ׃

יא אִשָּׁה אֵינָהּ טוֹבֶלֶת בַּנֶּמֶל מִפְּנֵי שֶׁמִּתְבַּיֶּשֶׁת מִבְּנֵי הָעִיר וְאֵינָהּ טוֹבֶלֶת כַּהֹגֶן. וְאִם הִקִּיף לָהּ מַפָּץ וְכֵיוֹצֵא בּוֹ כְּדֵי לְהַצְנִיעָהּ טוֹבֶלֶת בַּנֶּמֶל. וְלֹא תִּטְבֹּל עַל גַּבֵּי כְּלִי חֶרֶס אוֹ סַל וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן מִפְּנֵי שֶׁמִּפְחֶדֶת וְלֹא תַּעֲלֶה לָהּ טְבִילָה׃

יב אֶחָד הָאָדָם אוֹ הַכֵּלִים לֹא יִהְיֶה דָּבָר חוֹצֵץ בֵּינָם וּבֵין הַמַּיִם. וְאִם הָיָה דָּבָר חוֹצֵץ בֵּינָם וּבֵין הַמַּיִם כְּגוֹן שֶׁהָיָה בָּצֵק אוֹ טִיט מְדֻבָּק עַל בְּשַׂר הָאָדָם אוֹ עַל גּוּף הַכְּלִי חֲרֵי זֶה טָמֵא כְּשֶׁהָיָה וְלֹא עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה. דִּבֵּר תּוֹרָה אִם הָיָה דָּבָר הַחוֹצֵץ חוֹפֶה אֶת רֹב הָאָדָם אוֹ רֹב הַכְּלִי לֹא עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה וְהוּא שֶׁיַּקְפִּיד עָלָיו וְרוֹצֶה לְהַעֲבִירוֹ. אֲבָל אִם אֵינוֹ מַקְפִּיד עָלָיו וְלֹא שָׂם אוֹתוֹ עַל לֵב בֵּין עָבַר בֵּין לֹא עָבַר אֵינוֹ חוֹצֵץ וְאַף עַל פִּי שֶׁחוֹפֶה אֶת רֻבּוֹ. וְכֵן אִם הָיָה חוֹפֶה מְעוּטוֹ אֵינוֹ חוֹצֵץ אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מַקְפִּיד עָלָיו. מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים שֶׁכָּל דָּבָר הַחוֹצֵץ אִם הָיָה מַקְפִּיד עָלָיו לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה אַף עַל פִּי שֶׁהוּא עַל מְעוּטוֹ גְּזֵרָה מִשּׁוּם רֻבּוֹ. וְכָל דָּבָר הַחוֹצֵץ אִם הָיָה חוֹפֶה אֶת רֻבּוֹ לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מַקְפִּיד עָלָיו גְּזֵרָה מִשּׁוּם רֻבּוֹ הַמַּקְפִּיד עָלָיו. נִמְצָאתָ אוֹמֵר שֶׁאִם הָיָה עַל בְּשַׂר הָאָדָם אוֹ עַל גּוּף הַכְּלִי דָּבָר מִדְּבָרִים הַחוֹצְצִין כְּגוֹן בָּצֵק וְזֶפֶת וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן אֲפִלּוּ טִפָּה כְּחַרְדָּל וְהוּא מַקְפִּיד עָלָיו לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה. וְאִם אֵינוֹ מַקְפִּיד עָלָיו עָלְתָה לוֹ טְבִילָה. אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה חוֹפֶה רֹב הַכְּלִי אוֹ רֹב הָאָדָם כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

פרק ב

א אֵלּוּ חוֹצְצִין בָּאָדָם. לִפְלוּחַ שֶׁחוּץ לָעַיִן. וְגֶלֶד שֶׁחוּץ לַמַּכָּה. וְהַדָּם יָבֵשׁ שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה. וְהָרִטְיָה שֶׁעָלֶיהָ. וְגַלְדֵי צוֹאָה שֶׁעַל בְּשָׂרוֹ. וּבָצַק אוֹ טִיט שֶׁתַּחַת הַצִּפָּרֶן. וְהַמִּלְמוּלִין שֶׁעַל הַגּוּף. וְטִיט הַיָּוֵן וְטִיט הַיּוֹצְרִים וְטִיט שֶׁל דְּרָכִים הַנִּמְצָא שָׁם תָּמִיד אֲפִלּוּ בִּימוֹת הַחַמָּה כָּל אֵלּוּ חוֹצְצִין. וּשְׁאָר כָּל הַטִּיט כְּשֶׁהוּא לַח אֵינוֹ חוֹצֵץ שֶׁהֲרֵי נִמְחָה בְּמַיִם וּכְשֶׁהוּא יָבֵשׁ חוֹצֵץ:

ב הַדְּבַשׁ. וְהַדְּיוֹ. וְהֶחָלָב. וְהַדָּם. וּשְׁרַף הַתּוּת. וְהַתְּאֵנָה. וְהַשִּׁקְמָה. וְהֶחָרוּב. יְבֵשִׁין חוֹצְצִין לַחִין אֵינָן חוֹצְצִין. וּשְׁאָר כָּל הַשְּׁרָפִין בֵּין לַחִין בֵּין יְבֵשִׁין חוֹצְצִין. וְדָם שֶׁנִּסְרַךְ בַּבָּשָׂר אֲפִלּוּ לַח חוֹצֵץ. הָאֵבֶר וְהַבָּשָׂר הַמְדֻלְדָּלִים חוֹצְצִין:

ג בֵּית הַסְּתָרִים בְּאִשָּׁה חוֹצֵץ עַד שֶׁתָּדִיחַ תְּחִלָּה. שֶׁהַזָּעָה שָׁם תָּמִיד וְהָאָבָק מִתְקַבֵּץ וְחוֹצֵץ. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּנְשׂוּאָה. אֲבָל בִּפְנוּיָה הוֹאִיל וְאֵינָהּ מַקֶּפֶדֶת אֵינוֹ חוֹצֵץ:

ד הָאֶגֶד שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה. וְהַקַּשְׁקַשִּׁין שֶׁעַל גַּבֵּי הַשֶּׁבֶר. וְהַשִּׁירִים וְהַנְּזָמִים וְהַקְּטָלְיוֹת וְהַטַּבָּעוֹת. בְּזְמַן שֶׁהֵן חֲזָקִים וּדְבוּקִים בַּבָּשָׂר חוֹצְצִים. רָפִים אֵינָם חוֹצְצִין:

ה חוּטֵי צֶמֶר וְחוּטֵי פִּשְׁתָּן וְהָרְצוּעוֹת שֶׁקּוֹשְׁרוֹת הַנָּשִׁים בְּרָאשֵׁיהֶן לְנוֹי חוֹצְצִין מִפְּנֵי שֶׁמַּבְדִּילִין בֵּין הַגּוּף וּבֵין הַמַּיִם. אֲבָל חוּטֵי שֵׂעָר אֵין חוֹצְצִין מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם בָּאִין בָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָן רָפִין:

ו חוּטִין שֶׁבַּצְּוָאר אֵינָן חוֹצְצִין אֲפִלּוּ שֶׁל פִּשְׁתָּן לְפִי שֶׁאֵין אִשָּׁה חוֹנֶקֶת עַצְמָהּ בָּהֶן. אֲבָל חֲבָקִים שֶׁבַּצַּוָּאר כְּגוֹן קְטָלְיוֹת וַעֲנָקִים חוֹצְצִין לְפִי שֶׁהָאִשָּׁה חוֹנֶקֶת עַצְמָהּ בָּהֶן כְּדֵי שֶׁתֵּרָאֶה בַּעֲלַת בָּשָׂר:

ז שֵׂעָר שֶׁעַל הַלֵּב שֶׁנִּתְקַשֵּׁר וְנַעֲשָׂה קְלָקִין. וְכֵן קְלָקֵי הַזָּקֵן חוֹצְצִין:

ח חֵץ הַתָּחוּב בְּאָדָם בִּזְמַן שֶׁהוּא נִרְאֶה חוֹצֵץ. וּבִזְמַן שֶׁאֵינוֹ נִרְאֶה טוֹבֵל וְאוֹכֵל בִּתְרוּמָתוֹ לָעֶרֶב אַף עַל פִּי שֶׁהוּא חֵץ טָמֵא. וְכֵן מִי שֶׁבָּלַע טַבַּעַת טְמֵאָה וְטָבַל הֲרֵי זֶה טָהוֹר. וְאִם הֶקִיאָהּ אַחַר שֶׁטָּבַל נִטְמָא בְּמַגָּעָהּ שֶׁכְּבָר בֵּאֲרָנוּ שֶׁכָּל הַבְּלוּעִים בְּגוּף הַחַי לֹא מִטַּמְּאִין וְלֹא מִתְטַמְּאִין. נִכְנְסוּ צְרוֹרוֹת וְקִיסָמִין בְּסִדְקֵי רַגְלָיו מִלְּמַטָּה חוֹצְצִין:

ט אִסְפְּלָנִית מְלוּגְמָא וּרְטִיָּה שֶׁעַל בֵּית הַסְּתָרִים חוֹצְצִין. אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ שֶׁיִּכָּנְסוּ בָּהֶן הַמַּיִם צְרִיכִין שֶׁיִּהְיוּ רְאוּיִין וְלֹא יְהֵא בָּהֶן דָּבָר חוֹצֵץ כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. הָיְתָה בּוֹ שְׂעָרָה אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם חוּץ לַמַּכָּה וְרֹאשָׁהּ מֻדְבָּק לַמַּכָּה אוֹ שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת רֹאשָׁם מֻדְבָּק בְּטִיט אוֹ בְּצוֹאָה אוֹ שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת בְּרִיסֵי עֵינָיו מִלְּמַטָּה וּנְקָבָן וְהוֹצִיאָן בְּרִיסֵי עֵינָיו מִלְּמַעְלָה הֲרֵי אֵלּוּ חוֹצְצִין:

י לֹא יִטְבֹּל אָדָם בֶּעָפָר שֶׁעַל רַגְלָיו וְאִם טָבַל אֵינוֹ חוֹצֵץ:

יא הָאוֹחֵז בְּאָדָם וּבִכְלִים וְהִטְבִּילָן הֲרֵי הֵן בְּטֻמְאָתָן. וְאַף עַל פִּי שֶׁרִפָּה יָדָיו עַד שֶׁבָּאוּ בָּהֶן הַמַּיִם גְּזֵרָה שֶׁמָּא לֹא יַרְפֶּה. וְאִם הֵדִיחַ יָדָיו בַּמַּיִם עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה:

יב הַמַּפְשֶׁלֶת בְּנָהּ לַאֲחוֹרָהּ וְטָבְלָה לֹא עָלְתָה לָהּ טְבִילָה שֶׁמָּא הָיָה טִיט בְּרַגְלֵי הַתִּינוֹק אוֹ בְּיָדָיו וְנִדְבַּק בְּאִמּוֹ בְּשָׁעַת טְבִילָה וְחָצַץ וְאַחַר שֶׁעָלְתָה נָפַל:

יג נִדָּה שֶׁנָּתְנָה שְׂעָרָהּ בְּפִיהָ אוֹ שֶׁקִּפְּצָה יָדָהּ אוֹ שֶׁקֵּרְצָה בְּשִׂפְתוֹתֶיהָ אוֹ שֶׁנִּמְצָא עֵצֶם בֵּין שִׁנֶּיהָ כְּאִלּוּ לֹא טָבְלָה. וְכֵן שְׁאָר כָּל הַטְּמֵאִים. נָתְנָה מָעוֹת בְּפִיהָ וְיָרְדָה וְטָבְלָה טָהֲרָה מִטֻּמְאַת הַנִּדָּה וַהֲרֵי הִיא טְמֵאָה עַל גַּב רֹקָהּ וְנִמְצֵאת רִאשׁוֹן לְטֻמְאָה כְּמִי שֶׁנָּגַע בְּרֹק הַנִּדָּה. וְכֵן הַדִּין בָּזָב:

יד וְאֵלּוּ שֶׁאֵין חוֹצְצִין בְּאָדָם. קִלְקֵי הָרֹאשׁ וּבֵית הַשָּׁחִי וּבֵית הַסְּתָרִים שֶׁבָּאִישׁ. וְלִפְלוּחַ שֶׁבָּעַיִן. וְגֶלֶד שֶׁהֶעֱלָתָה הַמַּכָּה. וְלִכְלוּכֵי צוֹאָה שֶׁעַל בְּשָׂרוֹ. וְצוֹאָה שֶׁתַּחַת הַצִּפָּרֶן. וְצִפָּרֶן הַמְדֻלְדֶּלֶת. וּכְשׁוּת הַקָּטָן וְהוּא הַשָּׁעָר הַדַּק שֶׁעַל בְּשָׂרוֹ. כָּל אֵלּוּ אֵינָן חוֹצְצִין:

טו שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת אוֹ יֶתֶר שֶׁהָיוּ קְשׁוּרִין כְּאַחַת קֶשֶׁר אֶחָד אֵינָן חוֹצְצִין מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם בָּאִין בָּהֶן. וּשְׂעָרָה אַחַת שֶׁנִּקְשְׁרָה חוֹצֶצֶת וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה מַקֵּפִיד עָלֶיהָ. אֲבָל אִם אֵינוֹ מַקֵּפִיד עָלֶיהָ עָלְתָה לוֹ טְבִילָה עַד שֶׁתִּהְיֶה רֹב שְׂעָרוֹ קָשׁוּר נִימָא נִימָא בִּפְנֵי עַצְמוֹ כָּזֶה הוֹרוּ הַגְּאוֹנִים. וְיֵרָאֶה לִי שֶׁשְּׂעָרוֹ שֶׁל אָדָם כְּגוּפוֹ הוּא חָשׁוּב לְעִנְיַן טְבִילָה וְאֵינוֹ כְּגוּף בִּפְנֵי עַצְמוֹ כְּדֵי שֶׁנֹּאמַר רֹב הַשֵּׂעָר אֶלָּא אַף עַל פִּי שֶׁכָּל שְׂעָר רֹאשׁוֹ קָשׁוּר נִימָא נִימָא אִם אֵינוֹ מַקֵּפִיד עָלָיו עָלְתָה לוֹ טְבִילָה אֶלָּא אִם כֵּן נִצְטָרֵךְ לְחוֹצֵץ אַחַר עַל גּוּפוֹ וְנִמְצָא הַכֹּל רֹב גּוּפוֹ כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. וְאֶחָד הַנִּדָּה וְאֶחָד שְׁאָר הַטְּמֵאִין שֶׁיֵּשׁ בְּרֹאשָׁן שֵׂעָר:

טז תַּקָּנַת עֶזְרָא הִיא שֶׁתִּהְיֶה אִשָּׁה חוֹפֶפֶת אֶת שְׂעָרָהּ וְאַחַר כָּךְ תִּטְבֹּל. וְאִם אֶפְשָׁר לָהּ לָחוֹף בַּלַּיְלָה וְלִטְבֹּל מִיָּד תֵּכֶף לַחֲפִיפָה חֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח. וּבִשְׁעַת הַדְּחָק אוֹ מִפְּנֵי הַחלִי חוֹפֶפֶת אֲפִלּוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְטוֹבֶלֶת לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת:

יז טְבָלָה וְעָלְתָה וְנִמְצָא עָלֶיהָ דָּבָר חוֹצֵץ אִם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁחָפְפָה טְבָלָה אֵינָהּ צְרִיכָה לָחוֹף פַּעַם שְׁנִיָּה אֶלָּא חוֹזֶרֶת וְטוֹבֶלֶת מִיָּד בִּלְבַד. וְאִם לָאו צְרִיכָה לָחוֹף פַּעַם שְׁנִיָּה וְלִטְבֹּל:

יח לֹא תָּחוֹף אִשָּׁה בְּנֶהֶר מִפְּנֵי שֶׁמְּקַטֵּף אֶת הַשֵּׂעָר. וְלֹא בְּאֹהֶל מִפְּנֵי שֶׁמַּסְרִיחַ אֶת הַשֵּׂעָר. אֶלָּא בְּחַמִּין וַאֲפִלּוּ בְּחַמֵּי חַמָּה מִפְּנֵי שֶׁהַחַמִּין מְיַשְּׁרִין אֶת הַשֵּׂעָר וּמְסַלְסְלִין אוֹתוֹ. אֲבָל הַצּוֹנְנִין מְקַלְקְלִין וּמְקַבְּצִין אֶת הַשֵּׂעָר וּמְתְקַשֶּׁר:

יט נִדָּה שֶׁנָּתְנָה תַּבְשִׁיל לִבְנָהּ וְטָבְלָה לֹא עָלְתָה לָהּ טְבִילָה מִפְּנֵי הַשְּׁמְנוּנִית שֶׁעַל יָדֶיהָ:

כ שָׂרְטָה בִּבְשָׂרָהּ וְהוֹצִיא דָּם וְטָבְלָה. בְּתוֹךְ שִׁלשָׁה יָמִים אֵין מְקוֹם הַשְּׂרִיטוֹת חוֹצֵץ לְאַחַר שִׁלשָׁה יָמִים חוֹצֵץ מִפְּנֵי שֶׁהַדָּם נִקְפָּה שָׁם כְּגֶלֶד שֶׁעַל גַּבֵּי הַמַּכָּה. וְכֵן לִפְלוּחַ שֶׁבָּעַיִן אִם הָיָה יָבֵשׁ וְהוּא שֶׁהִתְחִיל לְהוֹרִיק חוֹצֵץ בְּנִדָּה:

כא כֹּחַל שֶׁבָּעַיִן אֵינוֹ חוֹצֵץ. שֶׁעַל גַּב הָעַיִן חוֹצֵץ. וְאִם הָיוּ עֵינֶיהָ פּוֹרְחוֹת אַף עַל גַּבֵּי הָעַיִן אֵינוֹ חוֹצֵץ:

כב פָּתְחָה עֵינֶיהָ בְּיוֹתֵר אוֹ עִצְמָתָן בְּיוֹתֵר לֹא עָלְתָה לָהּ טְבִילָה. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים לְעִנְיַן טָהֳרוֹת. אֲבָל לְהַתִּירָהּ לְבַעְלָהּ חֲרֵי זוֹ מֻתֶּרֶת. אַף עַל פִּי שֶׁנָּתְנָה תַּבְשִׁיל לִבְנָהּ אוֹ שֶׁהָיָה בָּהּ שֶׁרֶט יָשָׁן אוֹ שֶׁהָיָה עַל גַּב עֵינָהּ כֹּחַל. וּבֵין פָּתְחָה עֵינֶיהָ אוֹ עִצְמָתָן חֲרֵי זוֹ מֻתֶּרֶת לְבַעְלָהּ שֶׁכָּל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן אֵינָן חוֹצְצִין אֶלָּא מִדִּבְרֵיהֶן וּלְעִנְיַן טָהֳרוֹת גָּזְרוּ לְעִנְיַן בִּיאָה לֹא גָּזְרוּ. וְכָל הַחוֹצֵץ בְּנִדָּה לְטָהֳרוֹת חוֹצֵץ בִּשְׁאָר הַטְּמֵאִין לְעִנְיַן טָהֳרוֹת. וְחוֹצֵץ בְּגֵר בִּשְׁעַת טְבִילָה:

כג מִי שֶׁטָּבַל וְעָלָה וְנִמְצָא עָלָיו דָּבָר חוֹצֵץ אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְעַסֵּק בְּאוֹתוֹ הַמִּין כָּל הַיּוֹם כֻּלּוֹ חֲרֵי הוּא בְּטֻמְאָתוֹ עַד שֶׁיֹּאמַר יוֹדֵעַ אֲנִי בְּוַדַּאי שֶׁלֹּא הָיָה זֶה עָלַי קֹדֶם הַטְּבִילָה הוֹאִיל וְהֶחְזַק טָמֵא הַעֲמֵד טָמֵא עַל טֻמְאָתוֹ עַד שֶׁתֵּדַע בְּוַדַּאי שֶׁטָּהַר:

פרק ג

א וְאֵלּוּ חוֹצְצִין בְּכֻלִּים. הַזֶּפֶת וְהַחֵמָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן. הַזֶּפֶת שֶׁבַּכּוֹס וְשֶׁבַּצְּלוֹחִית מִתּוֹכָן חוֹצְצִין מֵאֲחוֹרֵיהֶן אֵינָן חוֹצְצִין. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים מִבֵּית הָאֹמֶן. אֲבָל מִבַּעַל הַבַּיִת בֵּין מִתּוֹכָן בֵּין מֵאֲחוֹרֵיהֶן חוֹצְצִין. הַזֶּפֶת שֶׁבַּתַּמְחוּי וְשֶׁבַּקְּעָרָה בֵּין מִתּוֹכָן בֵּין מֵאֲחוֹרֵיהֶן בֵּין מִבַּעַל הַבַּיִת בֵּין מִבֵּית הָאֹמֶן חוֹצְצִין:

ב הַמּוֹר וְהַקּוֹמוֹס בֵּין בְּכוֹס בֵּין בְּצְלוֹחִית בֵּין בְּתַמְחוּי וּקְעָרָה בֵּין מִבַּעַל הַבַּיִת בֵּין מִבֵּית הָאֹמֶן בֵּין מִתּוֹכָן בֵּין מֵאֲחוֹרֵיהֶן חוֹצְצִין. הָיָה זֶפֶת אוֹ חֵמָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן עַל הַשֻּׁלְחָן וְעַל הַדַּרְגָּשׁ אִם הָיוּ נְקִיִּים חוֹצְצִין מִפְּנֵי שֶׁמַּקְפִּיד עֲלֵיהֶן. וְעַל הַבְּלוּסִין אֵינָן חוֹצְצִין מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ מַקְפִּיד עֲלֵיהֶן:

ג הָיוּ עַל מִטּוֹת בַּעַל הַבַּיִת חוֹצְצִין עַל מִטּוֹת שֶׁל עָנִי אֵינָן חוֹצְצִין. עַל אַכַּף בַּעַל הַבַּיִת חוֹצֵץ וְעַל זַקְקִין אֵינוֹ חוֹצֵץ. עַל הַמִּרְדַּעַת מִשְּׁנֵי צְדָדִין חוֹצֵץ:

ד הָיוּ זֶפֶת אוֹ חֵמָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן עַל בִּגְדֵי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים אֲפִלּוּ מִצַּד אֶחָד חוֹצֵץ מִפְּנֵי שֶׁמַּקְפִּידִין עַל מַלְבּוּשָׁן לִהְיוֹת נָקִי. עַל בִּגְדֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מִשְּׁנֵי צְדָדִין חוֹצֵץ מִצַּד אֶחָד אֵינוֹ חוֹצֵץ:

ה הָיוּ עַל הַמִּטְפָּחוֹת שֶׁל זָפְתִים וְשֶׁל יוֹצְרִים וְשֶׁל מְפַסְּלֵי אִילָנוֹת אֵינָן חוֹצְצִין:

ו טַבָּח שֶׁהָיָה דָּם עַל בְּגָדָיו אֵינוֹ חוֹצֵץ מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ מַקְפִּיד:

ז מוֹכֵר רְבָב שֶׁהָיָה רָבָב עַל בִּגְדוֹ אֵינוֹ חוֹצֵץ. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה. הָיָה הַטַּבָּח מוֹכֵר רְבָב וְהָיָה עַל בִּגְדוֹ דָּם וּרְבָב חֲרֵי זֶה סָפֵק אִם חוֹצֵץ מִפְּנֵי שֶׁהֵן שְׁנַיִם וּמַקְפִּיד אוֹ אֵינוֹ חוֹצֵץ שֶׁחֲרֵי מִלַּאכְתּוֹ הִיא וְאֵינוֹ מַקְפִּיד:

ח הָיָה הַזֶּפֶת אוֹ הַחֵמָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן עַל הַסַּנְדָּל מִתּוֹכוֹ. מִלְמַעְלָה חוֹצֵץ מִלְמַטָּה אֵינוֹ חוֹצֵץ. עַל הַסַּפְסָל מִלְמַעְלָה אוֹ מִן הַצְּדָדִין חוֹצֵץ מִלְמַטָּה אֵינוֹ חוֹצֵץ:

ט לְכְלוּכֵי צוֹאָה שֶׁבַּכִּסֵּא וְשֶׁבַּקַּתֶּדְרָה הַמְכֻבָּשִׁין בֵּין מִתּוֹכָן בֵּין מֵאֲחוֹרֵיהֶן בֵּין מִלְמַטָּה בֵּין מִן הַצְּדָדִין אֵינָן חוֹצְצִין מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם מְעַבְּרִין אוֹתָן. אֲבָל לְכְלוּכֵי שְׁמָרִים שֶׁבַּכּוֹס וְשֶׁבַּצְּלוֹחִית וְהַמּוֹךְ שֶׁבַּשִּׁיר וְשֶׁבַּזּוֹג. וְהַטִּיט וְהַבָּצֵק שֶׁעַל יַד הַקּוֹרְדוֹם וְשֶׁעַל יַד הַמַּגְרֵפָה [אֵינָן חוֹצְצִין. הִגְלִידוּ] חוֹצְצִין:

י דָּבָר בָּרוּר הוּא שֶׁכָּל מָקוֹם שֶׁאָמַרְנוּ בְּזֶפֶת וּבְחֵמָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן שֶׁאֵינָן חוֹצְצִין בִּכְלִים מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ מַקְפִּיד הוּא לְפִיכָךְ אִם הָיָה רֹב הַכְּלִי חָפוּי בְּזֶפֶת אוֹ בְּחֵמָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מַקְפִּיד. אֵין בְּדָבָר זֶה הֶפְרֵשׁ בִּכְלִי מִן הַכֵּלִים אֶלָּא כָּל הַכֵּלִים שָׁוִין בְּדָבָר זֶה:

יא כָּל יְדוֹת הַכֵּלִים שֶׁהֵן חֲלוּלִין שֶׁהִכְנִיסָן שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּן. אוֹ שֶׁהִכְנִיסָן כְּדַרְכָּן וְלֹא מִרְקָן. אוֹ שֶׁהָיוּ שֶׁל מַתֶּכֶת וְנִשְׁבְּרוּ. לֹא עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה:

יב כְּלִי שֶׁהָפַךְ פִּיו לְמַטָּה וְהִטְבִּילוֹ כְּאִלּוּ לֹא טָבַל מִפְּנֵי שֶׁאֵין הַמַּיִם נִכְנָסִין בְּכֻלּוֹ. הָיָה בּוֹ מָקוֹם שֶׁאֵין הַמַּיִם נִכְנָסִין בּוֹ עַד שֶׁיִּטָּנוּ עַל צְדּוֹ לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה עַד שֶׁיַּטָּנוּ עַל צְדּוֹ:

יג כְּלִי שֶׁהוּא צַר מִכָּאן וּמִכָּאן וְרָחָב בָּאֶמְצַע אֵינוֹ טָהוֹר עַד שֶׁיַּטָּנוּ עַל צְדּוֹ:

יד צְלוֹחִית שֶׁפִּיהָ שׁוֹקֵעַ אֵינָהּ טְהוֹרָה עַד שֶׁיַּטָּנָּה עַל צִדָּהּ:

טו קַלְמָרִין אֵינָהּ טְהוֹרָה עַד שֶׁיְּקֻבָּנָּה מִצִּדָּהּ כְּדֵי שֶׁיִּכָּנְסוּ הַמַּיִם לָעַקְמוּמִיּוּת שֶׁבָּהּ:

טז בְּהֵמָה שֶׁהָיָה הַשֵּׂיר שֶׁעָלֶיהָ רָפוּי וְנִטְמָא מַטְבִּילִין אוֹתוֹ בִּמְקוֹמוֹ:

יז לֹא יִטְבִּיל אָדָם אֶת הַקָּמְקוּם בְּפָחָמִין שֶׁבּוֹ אֶלָּא אִם כֵּן שִׁפְשֵׁף:

יח כְּלִי שֶׁהוּא מָלֵא מַשְׁקִין וְהִטְבִּילוֹ כְּאִלּוּ לֹא טָבַל. הָיָה מָלֵא מַיִם וְהִטְבִּילוֹ חֲרֵי הַמַּיִם וְהַכְּלִי טְהוֹרִין כְּאַחַת מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם יֵשׁ לָהֶן טָהֳרָה בְּמִקְוֶה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ בְּטַמְאֵת אֳכָלִין וּמַשְׁקִין. הָיָה הַכְּלִי מָלֵא מֵי רַגְלַיִם רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא מַיִם. הָיָה בּוֹ מֵי חַטָּאת אִם הָיָה רֹב הַכְּלִי פָּנוּי כְּדֵי שֶׁיִּרְבּוּ מֵי מִקְוֶה עַל מֵי חַטָּאת שֶׁבְּתוֹכוֹ חֲרֵי זֶה טָהוֹר. וְאִם לָאו עֲדַיִן הוּא בְּטֻמְאָתוֹ וּכְאִלּוּ הֵן שְׁאָר מַשְׁקִין שֶׁחוֹצְצִין בֵּין גּוּף הַכְּלִי וּבֵין מֵי הַמִּקְוֶה:

יט כְּלִי שֶׁתּוֹכוֹ טָהוֹר וְגַבּוֹ טָמֵא וְהָיָה מָלֵא יַיִן לָבָן אוֹ חָלָב וְהִטְבִּילוֹ. הוֹלְכִין אַחַר הָרֹב אִם הָיָה רֹב הַכְּלִי פָּנוּי כְּדֵי שֶׁיִּרְבּוּ הַמַּיִם בְּתוֹכוֹ טָהוֹר מִפְּנֵי שֶׁטֻּמְאָתוֹ מִדְּבָרֶיהֶן. אֲבָל אִם הָיָה בּוֹ יַיִן אָדֹם אוֹ שְׁאָר מַשְׁקִין לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה:

כ לָגִין שֶׁהוּא מָלֵא מַיִם טְמֵאִין וְהָיָה עַל פִּיו טִיט טוֹפֵחַ וְהָיָה הַטִּיט שׁוֹקֵעַ בַּמַּיִם וְהִטְבִּילוֹ טָהוֹר. וְאִם הָיָה טִיט יָוֵן וְכֵיוֹצֵא בּוֹ כְּאִלּוּ לֹא טָבַל. וְכֵן טַבַּעַת שֶׁנִּתָּנָה בִּלְבֵנָה שֶׁל טִיט טוֹפֵחַ וְהִטְבִּילָהּ טְהוֹרָה. וְאִם הָיָה טִיט יָוֵן כְּאִלּוּ לֹא טְבָלָהּ:

כא אֵלּוּ שֶׁאֵין צְרִיכִין שֶׁיָּבוֹאוּ הַמַּיִם בָּהֶן. סְתָם קְשָׁרֵי בִּגְדֵי עֲנִיִּים, וְאִם הִקְפִּיד עֲלֵיהֶן חוֹצְצִין. וְקְשָׁרֵי בִּגְדֵי בַּעֲלֵי בָּתִּים סְתָמָן חוֹצְצִין, וְאִם אֵינוֹ מַקְפִּיד עֲלֵיהֶן אֵינָן חוֹצְצִין. וְקְשָׁרֵי נִימֵי הַבְּגָדִים שֶׁנִּקְשְׁרוּ מֵאֲלֵיהֶן. וְחֻבֶט הַסַּנְדָּל. וּתְפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ בִּזְמַן שֶׁהַקְּצִיצָה דְּבוּקָה עִם הָרְצוּעָה שֶׁבָּהּ וַחֲזָקָה. וּתְפִלָּה שֶׁל זְרוֹעַ בִּזְמַן שֶׁאֵינָהּ עוֹלָה וְיוֹרֶדֶת. וְאָזְנֵי הַחֻמֶּת וְהַתּוֹרְמִיל. וְכָל כַּיּוֹצֵא בְּאֵלּוּ מִקְשָׁרִים וּתְפָרִים שֶׁאֵינוֹ עָתִיד לְהַתִּירָם:

כב וְאֵלּוּ שֶׁצְּרִיכִין שֶׁיָּבוֹאוּ בָּהֶן הַמַּיִם. הַקְּשָׁרִים שֶׁבִּפְתְחֵי הֶחָלוּק שֶׁהֵן עֲשׂוּיִין לוּלָאוֹת. וְכֵן קְשָׁרֵי לוּלָאוֹת שֶׁבַּכָּתֵף. וְשָׂפָה שֶׁל סָדִין צָרִיךְ לְמַתֵּחַ. וּתְפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ בִּזְמַן שֶׁאֵינָהּ קְבוּעָה בִּרְצוּעָה. וְשֶׁל זְרוֹעַ בִּזְמַן שֶׁהִיא עוֹלָה וְיוֹרֶדֶת. וּשְׁנָצִים שֶׁל סַנְדָּל. וְקְשָׁרֵי נִימֵי הַבְּגָדִים שֶׁקְּשָׁרָן. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בְּאֵלּוּ הַמְקוֹמוֹת שֶׁהוּא עָתִיד לְגַלּוֹתָן וּלְמָתְחָן. הַסִּלִּין שֶׁל גַּת וְשֶׁל בַּד אִם הָיוּ חֲזָקִים צָרִיךְ לְחַטֵּט וְאִם הָיוּ רָפִים צָרִיךְ לְנַעֵר. הַכַּר וְהַכֶּסֶת שֶׁל עוֹר צְרִיכִים שֶׁיָּבוֹאוּ בָּהֶן הַמַּיִם:

כג כֶּסֶת עֲגֻלָּה. וְהַכַּדּוּר. וְהָאִמּוּם. וְהַקֶּמַע. וְהַתְּפִלָּה. אֵינָן צְרִיכִין שֶׁיָּבוֹאוּ הַמַּיִם לַחֲלָלָן. זֶה הַכְּלָל כָּל שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס טוֹבֵל סָתוּם:

כד הַמַּטְבִּיל בְּגָדִים הַמְכֻבָּסִין צְרִיכִין שֶׁיִּכָּנְסוּ בָּהֶן הַמַּיִם עַד שֶׁיְּבַעְבְּעוּ. הִטְבִּילָן נְגוּבִין עַד שֶׁיְּבַעְבְּעוּ וְיָנוּחוּ מִבַּעֲבּוּעָן:

כה כָּל יְדוֹת הַכֵּלִים שֶׁהֵן אֲרֻכִּים יוֹתֵר מִכְּדֵי צָרְכָּן וְעָתִיד לְקָצְצָן מַטְבִּילָן עַד מְקוֹם הַמִּדָּה. כֵּיצַד. שַׁלְשֶׁלֶת דְּלִי גָּדוֹל אֲרֻבָּעָה טְפָחִים וְקָטָן עֲשָׂרָה. מַטְבִּיל מִן הַשַּׁלְשֶׁלֶת עַד מִדָּה זוֹ בִּלְבַד וְהַשְּׁאָר טָהוֹר:

כו כְּלִי טָמֵא שֶׁנָּתַן בְּתוֹכוֹ כֵּלִים אֲחֵרִים וְהִטְבִּיל הַכֹּל עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה אַף עַל פִּי שֶׁפִּי הַכְּלִי צַר בְּיוֹתֵר שֶׁהֲרֵי הַמַּיִם נִכְנָסִין לוֹ וּמִתּוֹךְ שֶׁעָלְתָה טְבִילָה לַכְּלִי הַגָּדוֹל עָלְתָה טְבִילָה לַכֵּלִים שֶׁבְּתוֹכוֹ. וְאִם הִטָּהוּ עַל צִדּוֹ וְהִטְבִּיל לֹא עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה עַד שֶׁיִּהְיֶה פִּיו רָחָב כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. וְכֵן אִם הָיָה הַכְּלִי טָהוֹר וְנָתַן לְתוֹכוֹ כֵּלִים טְמֵאִים וְהִטְבִּילָן לֹא עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה עַד שֶׁיִּהְיֶה פִּיו רָחָב כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים לִתְרוּמָה. אֲבָל לְקֹדֶשׁ אֵין מַטְבִּילִין כֵּלִים לְתוֹךְ כֵּלִים טְמֵאִים כְּלָל וַאֲפִלּוּ הָיוּ בְּסַל אוֹ בְּקֻפָּה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ לְמַעְלָה בִּמְקוֹמוֹ:

פרק ד

א דִּין תּוֹרָה שֶׁכָּל מַיִם מְכֻנָּסִין טוֹבְלִין בָּהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יא לו) "מִקְוֵה מַיִם" מִכָּל מָקוֹם. וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה בָּהֶן כְּדֵי לְהַעֲלוֹת בָּהֶן כְּדֵי טְבִילָה לְכָל גּוּף הָאָדָם בְּבַת אַחַת. שִׁעֲרוּ חֲכָמִים אַמָּה עַל אַמָּה בְּרוּם שָׁלֹשׁ אַמּוֹת. וְשִׁעוּר זֶה הוּא מַחֲזִיק אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם בֵּין שְׁאוּבִין בֵּין שֶׁאֵינָן שְׁאוּבִין:

ב מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים שֶׁהַמַּיִם הַשְּׁאוּבִין פְּסוּלִין לִטְבִילָה. וְלֹא עוֹד אֶלָּא מִקְוֶה מַיִם שֶׁאֵינָן שְׁאוּבִין שֶׁנָּפַל לְתוֹכָן שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין פָּסְלוּ הַכֹּל. אַף עַל פִּי שֶׁפְּסוּל מַיִם שְׁאוּבִין מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים לְמָדוּהוּ בְּהֶקֵּשׁ שֶׁהֲרֵי הוּא אוֹמֵר (ויקרא יא לו) "אַךְ מַעְיָן וּבוֹר מִקְוֵה מַיִם יִהְיֶה טָהוֹר", הַמַּעְיָן אֵין בּוֹ תְּפִיסַת יַד אָדָם כְּלָל וְהַבּוֹר כֻּלּוֹ בִּידֵי אָדָם שֶׁהֲרֵי כֻּלּוֹ מַיִם שְׁאוּבִין, אָמְרוּ חֲכָמִים הַמִּקְוֶה לֹא יִהְיֶה כֻּלּוֹ שָׁאוּב כְּבוֹר וְאֵין צָרִיךְ לִהְיוֹת כֻּלּוֹ בִּידֵי שָׁמַיִם כְּמַעְיָן אֶלָּא אִם יֵשׁ בּוֹ תְּפִיסַת יַד אָדָם כָּשֵׁר:

ג כֵּיצַד. הַמַּנִּיחַ קַנְקַנִּים בְּרֹאשׁ הַגַּג לְנַגְּבָם וְיָרְדוּ לָהֶם גְּשָׁמִים וְנִתְמַלְּאוּ אַף עַל פִּי שֶׁהִיא עוֹנַת הַגְּשָׁמִים הֲרֵי זֶה יִשְׁבֹּר אֶת הַקַּנְקַנִּים אוֹ יִכְפֹּם וְהַמַּיִם הַנְּקִיִּים מֻתָּרִים לִטְבֹּל וְאַף עַל פִּי שֶׁכָּל הַמַּיִם הָאֵלּוּ הָיוּ בַּכֵּלִים שֶׁהֲרֵי לֹא מִלְּאָן בְּיָדוֹ. לְפִיכָךְ אִם הִגְבִּיהַּ אֶת הַקַּנְקַנִּים וְהֶעֱרָם הֲרֵי כָּל הַמַּיִם שֶׁבָּהֶם שְׁאוּבִין:

ד הַמַּנִּיחַ כֵּלִים תַּחַת הַצִּנּוֹר תָּמִיד בְּכָל עֵת וּבְכָל זְמַן אֶחָד כֵּלִים קְטַנִּים וְאֶחָד כֵּלִים גְּדוֹלִים אֲפִלּוּ כְּלֵי אֲבָנִים וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן מִכֵּלִים שֶׁאֵינָן מְקַבְּלִין טֻמְאָה וְנִתְמַלְּאוּ מֵי גְּשָׁמִים הֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין. וְאִם כִּסָּאָן עַל פִּיהֶן אוֹ שְׁבָרָן הַמַּיִם הַנְּקִיִּין מֻתָּרִין כִּשְׁאוּבִין לְכָל דָּבָר שֶׁהֲרֵי לַדַּעְתּוֹ נִתְמַלְּאוּ שֶׁחֻזְקַת הַצִּנּוֹר לְקַלֵּחַ מַיִם. וַאֲפִלּוּ שָׁכַח הַכֵּלִים תַּחַת הַצִּנּוֹר פְּסוּלִין גָּזְרוּ עַל הַשּׁוֹכֵחַ מִפְּנֵי הַמַּנִּיחַ. וְכֵן הַמַּנִּיחַ אֶת הַכֵּלִים בֶּחָצֵר בְּעֵת קְשׁוּר הֶעָבִים וְנִתְמַלְּאוּ הַמַּיִם שֶׁבָּהֶן פְּסוּלִין שֶׁהֲרֵי לְדַעְתּוֹ נִתְמַלְּאוּ. וְכֵן גָּזְרוּ עַל הַשּׁוֹכֵחַ בְּחָצֵר בִּשְׁעַת קְשׁוּר עָבִים מִשּׁוּם מַנִּיחַ. הִנִּיחָן בֶּחָצֵר בְּעֵת פְּזוּר עָבִים וּבָאוּ עָבִים וְנִתְמַלְּאוּ הֲרֵי אֵלּוּ כְּשֵׁרִין כְּמוֹ שֶׁמַּנִּיחָן בְּרֹאשׁ הַגָּג לְנַגְּבָן. וְכֵן אִם הִנִּיחָן בְּעֵת קְשׁוּר הֶעָבִים וְנִתְפַּזְּרוּ וְחָזְרוּ וְנִתְקַשְּׁרוּ וְנִתְמַלְּאוּ הֲרֵי אֵלּוּ כְּשֵׁרִין. וְאִם שִׁבְּרָן אוֹ כִּפָּאָן הַמַּיִם הַנְּקִיִּין מֻתָּרִין כְּשֵׁרִין:

ה הַסַּיָּד שֶׁשָּׁכַח עָצִיץ בַּמִּקְוֶה וְנִתְמַלְּאוּ מַיִם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִשְׁאַר בַּמִּקְוֶה אֶלָּא מְעַט וַהֲרֵי הֶעָצִיץ יֵשׁ בּוֹ רֹב הַמִּקְוֶה הֲרֵי זֶה יִשְׁבֹּר אֶת הֶעָצִיץ בִּמְקוֹמוֹ וְנִמְצָא הַמִּקְוֶה כֻּלּוֹ כָּשֵׁר. וְכֵן הַמְסַדֵּר אֶת הַקַּנְקַנִּים בְּתוֹךְ הַמִּקְוֶה כְּדֵי לְחַסְּמָן וְנִתְמַלְּאוּ מַיִם אַף עַל פִּי שֶׁבָּטַל הַמִּקְוֶה אֶת מֵימָיו וְלֹא נִשְׁאַר שָׁם מַיִם כְּלָל אֶלָּא מַיִם שֶׁבְּתוֹךְ הַקַּנְקַנִּים הֲרֵי זֶה יִשְׁבֹּר אֶת הַקַּנְקַנִּים וְהַמַּיִם הַנְּקִיִּין מֻתָּרִין מִקְוֶה כָּשֵׁר:

ו כֵּיצַד פּוֹסְלִין הַמַּיִם הַשְּׁאוּבִין אֶת הַמִּקְוֶה בִּשְׁלֹשָׁה לוֹגִין. שֶׁאִם הָיָה בַּמִּקְוֶה פָּחוֹת מֵאַרְבָּעִים סְאָה [וְנָפַל לְתוֹכָן שְׁלֹשָׁה לוֹגִין וְהִשְׁלִימוּם לְאַרְבָּעִים סְאָה] הַכֹּל פָּסוּל. אֲבָל מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם שֶׁאֵינָן שְׁאוּבִין וְשָׁאַב בְּכַד וְשָׁפַךְ לְתוֹכוֹ כָּל הַיּוֹם כֻּלּוֹ כָּשֵׁר. וְלֹא עוֹד אֶלָּא מִקְוֶה עֶלְיוֹן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם כְּשֵׁרִין וְהָיָה מְמַלֵּא בְּכָלִי וְנוֹתֵן לְתוֹכוֹ עַד שֶׁיִּרְבּוּ הַמַּיִם וְיֵרְדוּ לַמִּקְוֶה הַתַּחְתּוֹן אַרְבָּעִים סְאָה הֲרֵי הַתַּחְתּוֹן כָּשֵׁר:

ז מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מְכֻוָּנוֹת וְנָתַן לְתוֹכוֹ סְאָה מַיִם שְׁאוּבִין וְנָטַל אַחַר כָּךְ מִמֶּנּוּ סְאָה הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר. וְכֵן נוֹתֵן סְאָה וְנוֹטֵל סְאָה וְהוּא כָּשֵׁר עַד רֻבּוֹ:

ח אֵין הַמַּיִם הַשְּׁאוּבִין פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה בִּשְׁלֹשָׁה לוֹגִין עַד שֶׁיִּפְּלוּ לְתוֹךְ הַמִּקְוֶה מִן הַכֵּלִי. אֲבָל אִם נִגְּרוּ הַמַּיִם הַשְּׁאוּבִין חוּץ לַמִּקְוֶה וְנִמְשְׁכוּ וְיָרְדוּ לַמִּקְוֶה אֵינָן פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה עַד שֶׁיִּהְיוּ מֻחֶזֶה לְמֻחֶזֶה אֲבָל אִם הָיָה רֹב מִן הַכְּשֵׁרִים הֲרֵי הַמִּקְוֶה כָּשֵׁר. כֵּיצַד. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֶשְׂרִים סְאָה וּמַשֶּׁהוּ מַיִם כְּשֵׁרִין וְהָיָה מְמַלֵּא חוּץ לַמִּקְוֶה וְהַמַּיִם נִמְשָׁכִין וְיוֹרְדִין לַמִּקְוֶה בֵּין שֶׁהָיוּ נִמְשָׁכִין עַל הַקַּרְקַע אוֹ בְּתוֹךְ הַסִּילוֹן וְכֵיוֹצֵא בּוֹ מִדְּבָרִים שֶׁאֵינָן פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה הֲרֵי הוּא כָּשֵׁר וַאֲפִלּוּ הִשְׁלִימוּ לְאֶלֶף סְאָה. שֶׁהַשְּׁאִיבָה שֶׁהִמְשִׁיכוּהָ כְּשֵׁרָה אִם הָיָה שָׁם רֹב אַרְבָּעִים סְאָה מִן הַכָּשֵׁר. וְכֵן גַּג שֶׁהָיָה בְּרֹאשׁוֹ עֶשְׂרִים סְאָה וּמַשֶּׁהוּ מֵי גְּשָׁמִים וּמִלֵּא בְּכְתֵפוֹ וְנָתַן לְתוֹכוֹ פָּחוֹת מֵעֶשְׂרִים שֶׁנִּמְצָא הַכֹּל פָּסוּל וּפָתַח הַצִּנּוֹר וְנִמְשְׁכוּ הַכֹּל לְמָקוֹם אֶחָד הֲרֵי זֶה מִקְוֶה כָּשֵׁר. שֶׁהַשְּׁאוּבִים שֶׁהִמְשִׁיכוּהָ כֻּלָּהּ כְּשֵׁרָה הוֹאִיל וְהָיָה שָׁם רֹב מִן הַכָּשֵׁר:

ט הוֹרוּ מִקְצָת חֲכָמִי מַעֲרָב וְאָמְרוּ הוֹאִיל וְאָמְרוּ חֲכָמִים שְׁאוּבָה שֶׁהִמְשִׁיכוּהָ כֻּלָּהּ טְהוֹרָה אֵין אָנוּ צְרִיכִין שֶׁיִּהְיוּ שָׁם רֹב מַיִם כְּשֵׁרִין. וְזֶה שֶׁהִצְרִיךְ רֹב וְהַמִּשְׁכָּה דִּבְרֵי יָחִיד הֵן וּכְבָר נִדְחוּ שֶׁהֲרֵי אָמְרוּ בַּסּוֹף שְׁאוּבָה שֶׁהִמְשִׁיכוּהָ כֻּלָּהּ טְהוֹרָה. לְפִי דִּבְרֵי זֶה אִם הָיָה מְמַלֵּא בִּכְלִי וְשׁוֹפֵךְ וְהַמַּיִם נִזְחָלִין וְהוֹלְכִין לְמָקוֹם אֶחָד הֲרֵי זֶה מִקְוֶה כָּשֵׁר. וְכֵן כָּל אַמְבְּטִי שֶׁבְּמֶרְחֲצָאוֹת שֶׁלָּנוּ מִקְוָאוֹת כְּשֵׁרִין. שֶׁהֲרֵי כָּל הַמַּיִם שֶׁבָּהֶן שְׁאוּב וְשֶׁנִּמְשָׁךְ הוּא. וּמֵעוֹלָם לֹא רָאִינוּ מִי שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה בְּעִנְיָן זֶה:

י מֵי גְּשָׁמִים וּמַיִם שְׁאוּבִין שֶׁהָיוּ מִתְעָרְבִין בֶּחָצֵר וְנִמְשָׁכִין וְיוֹרְדִין לַעֲקֵה שֶׁבֶּחָצֵר אוֹ שֶׁמִּתְעָרְבִין עַל מַעֲלוֹת הַמְּעָרָה וְיוֹרְדִין לַמְּעָרָה. אִם רֹב מִן הַכָּשֵׁר כָּשֵׁר וְאִם רֹב מִן הַפָּסוּל פָּסוּל. מֻחֶזֶה לְמֻחֶזֶה פָּסוּל. אֵימָתַי בִּזְמַן שֶׁמִּתְעָרְבִין עַד שֶׁלֹּא יַגִּיעוּ לַמִּקְוֶה וְנִמְשָׁכִין וְיוֹרְדִין אֲבָל אִם הָיוּ הַכְּשֵׁרִים וְהַפְּסוּלִים מְקַלְּחִין לְתוֹךְ הַמִּקְוֶה אִם יָדוּעַ שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹכוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם כְּשֵׁרִין עַד שֶׁלֹּא יֵרְדוּ לְתוֹכוֹ שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין כָּשֵׁר וְאִם לָאו פָּסוּל:

פרק ה

א מִקְוֶה שֶׁנָּפְלוּ אֵלָיו שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין מִכְּלִי אֶחָד אוֹ מִשְּׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה כֵּלִים מִצְּטָרְפִין וְהוּא שֶׁיַּתְחִיל הַשֵּׁנִי עַד שֶׁלֹּא פָּסַק הָרִאשׁוֹן. מֵאַרְבָּעָה כֵּלִים אֵין מִצְּטָרְפִין. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּן לְרַבּוֹת. אֲבָל אִם נִתְכַּוֵּן לְרַבּוֹת אֶת מֵי הַמִּקְוֶה אֲפִלּוּ נָפַל מִשְׁקַל דִּינָר בְּכָל שָׁנָה מִצְטָרֵף לִשְׁלֹשָׁה לוֹגִין

בֵּין שֶׁקָּדְמוּ הַשְּׁאוּבִים אֶת הַכְּשֵׁרִים בֵּין שֶׁקָּדְמוּ הַכְּשֵׁרִים אֶת הַשְּׁאוּבִים אוֹ שֶׁנָּפְלוּ שְׁתֵּיהֶן כְּאַחַת. כֵּיצַד שֶׁנָּפְלוּ שְׁלֹשָׁה לוֹגִין שְׁאוּבִין לְתוֹךְ אַרְבָּעִים סְאָה [לְךָ שֶׁנָּפְלוּ בוֹ אַרְבָּעִים סְאָה אוֹ לְפָחוֹת מֵאַרְבָּעִים] נִפְסָל הַכֹּל וְנַעֲשָׂה שָׁאוּב׃

ב שְׁנַיִם שֶׁהֵטִילוּ זֶה לוֹג וּמֶחֱצָה וְזֶה לוֹג וּמֶחֱצָה. וְהַסּוֹחֵט כְּסוּתוֹ וְהִגְבִּיהָּ וְהַמַּיִם שֶׁבָּהּ נוֹפְלִין מִמְּקוֹמוֹת הָרְבֵּה. וְכֵן הַמְעָרֶה מִן הַצַּרְצוּר שֶׁמְּטִיל מִמְּקוֹמוֹת הָרְבֵּה הֲרֵי אֵלּוּ פוֹסְלִין׃

ג הַמַּטְבִּיל כַּר אוֹ כֶּסֶת שֶׁל עוֹר בְּמִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מְכֻוָּנוֹת כֵּיוָן שֶׁהִגְבִּיהַּ שִׁפְתוֹתֵיהֶן מִן הַמַּיִם נִמְצְאוּ הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכָן שְׁאוּבִין. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה. מַטְבִּילָן וּמַעֲלָן דֶּרֶךְ שׁוּלֵיהֶן. אֲבָל הַקֶּקֶפָּה וְהַשַּׁק מַטְבִּילָן וּמַעֲלָן כְּדַרְכָּן וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ׃

ד מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שָׁלֹשׁ גּוּמּוֹת מַיִם שְׁאוּבִין לוֹג בְּכָל גּוּמָּא וְנָפְלוּ לְתוֹכוֹ מַיִם כְּשֵׁרִים אִם יָדוּעַ שֶׁנָּפַל לְתוֹכוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם כְּשֵׁרִים עַד שֶׁלֹּא יַגִּיעוּ לַגּוּמָּא הַשְּׁלִישִׁית כָּשֵׁר וְאִם לָאו פָּסוּל׃

ה שְׁנֵי מִקְוָאוֹת אֵין בְּכָל אֶחָד מֵהֶן אַרְבָּעִים סְאָה וְנָפַל לָזֶה לוֹג וּמֶחֱצָה וְלָזֶה לוֹג וּמֶחֱצָה וְנִתְעָרְבוּ שְׁנֵי הַמִּקְוָאוֹת הֲרֵי אֵלּוּ כְּשֵׁרִין מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִקְרָא עַל אֶחָד מֵהֶן שֵׁם פָּסוּל. אֲבָל מִקְוֶה שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה שֶׁנָּפַל לְתוֹכוֹ שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין וְאַחַר כָּךְ נֶחְלַק לִשְׁנַיִם וְרִבָּה מַיִם כְּשֵׁרִים עַל כָּל אֶחָד מֵהֶן הֲרֵי אֵלּוּ פְּסוּלִין שֶׁכָּל הַמִּקְוֶה כֻּלּוֹ שֶׁנִּפְסַל כְּמַיִם שְׁאוּבִין הוּא חָשׁוּב וּכְאִלּוּ כָּל מֵימָיו נִשְׁאֲבוּ בִּכְלִי׃

ו בּוֹר שֶׁהוּא מָלֵא מַיִם שְׁאוּבִים וְהָאַמָּה נִכְנֶסֶת לוֹ וְיוֹצֵאת מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם הוּא בְּפִסּוּלוֹ עַד שֶׁתִּתְחַשֵּׁב שֶׁלֹּא נִשְׁאֲרוּ מִן הַשְּׁאוּבִין שֶׁהָיוּ בַּבּוֹר שְׁלֹשָׁה לוֹגִין. מִקְוֶה שֶׁנָּפַל לְתוֹכוֹ מַיִם שְׁאוּבִין וְנִפְסַל וְאַחַר כָּךְ רִבָּה עָלָיו מַיִם כְּשֵׁרִים עַד שֶׁנִּמְצְאוּ הַכְּשֵׁרִים אַרְבָּעִים סְאָה הֲרֵי הוּא בְּפִסּוּלוֹ עַד שֶׁיֵּצְאוּ כָּל הַמַּיִם שֶׁהָיוּ בְּתוֹכוֹ וְיִפְחֲתוּ הַשְּׁאוּבִין מִשְּׁלֹשָׁה לוֹגִין. כֵּיצַד. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֶשְׂרִים סְאָה מֵי גְּשָׁמִים וְנָפַל לְתוֹכוֹ סְאָה מַיִם שְׁאוּבִים וְאַחַר כָּךְ הִרְבָּה עָלָיו מַיִם כְּשֵׁרִים. הֲרֵי זֶה בְּפִסּוּלוֹ עַד שֶׁיֵּדַע שֶׁיָּצְאוּ מִמֶּנּוּ עֶשְׂרִים סְאָה שֶׁהָיוּ בּוֹ וַחֲמִשָּׁה קַבִּין וְיוֹתֵר מֵרְבִיעַ הַקַּב וְלֹא נִשְׁאַר מִן הַכֹּל שֶׁנִּפְסַל חוּץ מִפָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה לוֹגִין. וְכֵן אִם עָשָׂה מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם כְּשֵׁרִים וְעֵרְבוֹ עִם הַמִּקְוֶה הַזֶּה הַפָּסוּל טָהֲרוּ אֵלּוּ אֶת אֵלּוּ׃

ז הַמְסַלֵּק אֶת הַטִּיט לַצְּדָדִים וְנִמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ שְׁלֹשָׁה לוֹגִים לַמִּקְוֶה הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר. הָיָה תּוֹלֵשׁ הַטִּיט וּמַגְבִּיהוֹ בְּיָדוֹ וְהִבְדִּילוֹ מִן הַמִּקְוֶה לְצָדָדִין וְנִמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ שְׁלֹשָׁה לוֹגִין הֲרֵי אֵלּוּ פוֹסְלִין׃

ח גִּיס הָעוֹבֵר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְכֵן בְּהֵמָה הָעוֹבֶרֶת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְזָלְפוּ בִּידֵיהֶן וּבִרְגְלֵיהֶם שְׁלֹשָׁה לוֹגִין לַמִּקְוֶה הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר. וְלֹא עוֹד אֶלָּא אֲפִלּוּ עָשׂוּ מִקְוֶה בַּתְּחִלָּה הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר׃

ט מִקְוֶה שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה וְנָפַל לְתוֹכוֹ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם טְמֵאִין שְׁאוּבִין הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר לְחַלָּה וְלִתְרוּמָה וְלִטֹּל מֵהֶן לַיָּדַיִם. וּפְסוּלִין לְהַקְווֹת עֲלֵיהֶן. יָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים וְרַבּוּ עֲלֵיהֶן הֲרֵי אֵלּוּ כְּשֵׁרִים לְהַקְווֹת עֲלֵיהֶם. נָפַל לְתוֹכוֹ שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין טְמֵאִים הֲרֵי זֶה פָּסוּל לְחַלָּה וְלִתְרוּמָה וְלִטֹּל מִמֶּנּוּ לַיָּדַיִם. וּפְסוּלִין לְהַקְווֹת עָלָיו. יָרְדוּ גְּשָׁמִים וְרַבּוּ עֲלֵיהֶן הֲרֵי הֵן כְּשֵׁרִין לְחַלָּה וְלִתְרוּמָה וְלִטֹּל מֵהֶן לַיָּדַיִם וּפְסוּלִין לְהַקְווֹת עֲלֵיהֶן עַד שֶׁיֵּצְאוּ כָּל הַמַּיִם הָרִאשׁוֹנִים שֶׁנַּעֲשׂוּ כֻּלָּן כִּשְׁאוּבִין וְלֹא יִשָּׁאֵר מֵהֶן אֶלָּא פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה לוֹגִין. וְכֵן מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה חָסֵר דִּינָר וְנָפְלוּ לְתוֹכוֹ שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין טְמֵאִין הֲרֵי זֶה פָּסוּל לְחַלָּה וְלִתְרוּמָה וְלִטֹּל מִמֶּנּוּ לַיָּדַיִם וּפְסוּלִין לְהַקְווֹת עָלָיו. נָפַל לְתוֹכוֹ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם אֲפִלּוּ כֻּלָּן טְמֵאִין וְאַחַר כָּךְ נָפְלוּ לְתוֹכוֹ מִשְׁקַל דִּינָר מֵי גְּשָׁמִים שֶׁהִשְׁלִימוּ כָּשֵׁר. כֵּשֵׁם שֶׁטָּהוֹר לְטָבִילָה כָּךְ טָהוֹר לְכָל דָּבָר׃

פרק ו

א כָּל הַכֵּלִים הַמְקַבְּלִין שֶׁהָלְכוּ הַמַּיִם עֲלֵיהֶן אוֹ שֶׁנָּפְלוּ מִתּוֹכָן הֲרֵי אֵלּוּ שְׁאוּבִין וּפוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה. וְהוּא שֶׁיֵּעָשׂוּ לְקַבָּלָה. אֲפִלּוּ הָיוּ כֵּלִים שֶׁאֵין מְקַבְּלִין טֻמְאָה כְּגוֹן כְּלֵי אֲבָנִים וּכְלֵי אֲדָמָה הֲרֵי אֵלּוּ פוֹסְלִין׃

ב כָּל כְּלִי שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה לְקַבָּלָה אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מְקַבֵּל אֵינוֹ פּוֹסֵל אֶת הַמִּקְוֶה. כְּגוֹן הַסִּילוֹנוֹת שֶׁהַמַּיִם נִמְשָׁכִין מֵהֶן אַף עַל פִּי שֶׁהֵן רְחָבִים בְּאֶמְצַע וּמְקַבְּלִין אֵין פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה בֵּין שֶׁהָיוּ שֶׁל מַתֶּכֶת אוֹ שֶׁל חֶרֶס׃

ג הַשֹּׁקֶת שֶׁבַּסָּלַע אֵינוֹ פּוֹסֵל אֶת הַמִּקְוֶה לְפִי שֶׁאֵינָהּ כְּלִי. אֲבָל כְּלִי שֶׁחִבְּרוֹ בַּסָּלַע פּוֹסֵל אֶת הַמִּקְוֶה אַף עַל פִּי שֶׁחִבְּרוֹ בְּסִיד. נִקְּבָה מִלְמַטָּה אוֹ מִן הַצַּד כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד כְּשֵׁרָה וְאֵינָהּ פּוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה׃

ד הַלּוֹקֵחַ כְּלִי גָּדוֹל כְּגוֹן חָבִית גְּדוֹלָה אוֹ עֲרֵבָה גְּדוֹלָה וְנִקְּבוֹ נֶקֶב הַמְטַהֲרוֹ וּקְבָעוֹ בָּאָרֶץ וַעֲשָׂאָהוּ מְקֻוֶה חֲרֵי זֶה כָּשֵׁר. וְכֵן אִם פָּקַק אֶת הַנֶּקֶב בְּסִיד וּבְבִנְיָן אֵינוֹ פּוֹסֵל וְהַמַּיִם הַנִּקְוִין בְּתוֹכוֹ מְקֻוֶה כָּשֵׁר. סְתָמוֹ בְּסִיד אוֹ בְּגִפְסִים עֲדַיִן הוּא פּוֹסֵל אֶת הַמְּקֻוֶה עַד שֶׁיִּקָּבְעוּ בָּאָרֶץ אוֹ יִבָּנֶה. וְאִם הוֹלִיכוֹ עַל גַּב הָאָרֶץ וְעַל גַּב הַסִּיד וּמֵרַח בְּטִיט מִן הַצְּדָדִין חֲרֵי זֶה כָּשֵׁר:

ה הַמַּנִּיחַ טַבְלָא תַּחַת הַצִּנּוֹר וַחֲרֵי הַמַּיִם נִמְשָׁכִין עַל הַטַּבְלָא וְיוֹרְדִין לַמְּקֻוֶה אִם הָיָה לַטַּבְלָא דֹּפֶן חֲרֵי זוֹ פּוֹסֶלֶת אֶת הַמְּקֻוֶה וְאִם לָאו אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת. וְקָפָה תַּחַת הַצִּנּוֹר כְּדֵי לַהֲדִיחָהּ אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לָהּ דֹּפֶן אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת שֶׁחֲרֵי לֹא עֲשָׂאָהּ לְקַבֵּל:

ו הַחוֹטֵט בְּצִנּוֹר מָקוֹם לְקַבֵּל בּוֹ הַצְּרוֹרוֹת הַמִּתְגַּלְגְּלִין בַּמַּיִם כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵרְדוּ עִם הַמַּיִם אִם הָיָה הַצִּנּוֹר שֶׁל עֵץ וְחָפַר בּוֹ כָּל שֶׁהוּא פּוֹסֵל שֶׁחֲרֵי כָּל הַמַּיִם שֶׁיּוֹרְדִין בָּאִין מִתּוֹךְ כְּלִי שֶׁנַּעֲשָׂה לְקַבָּלָה. וַאֲפִלּוּ שֶׁקְּבָעוֹ אַחַר שֶׁחָקַק בּוֹ הוֹאִיל וְהָיָה עָלָיו תּוֹרַת כְּלִי כְּשֶׁהָיָה תָּלוּשׁ. אֲבָל אִם קְבָעוֹ בַּקַּרְקַע וְאַחַר כָּךְ חָקַק בּוֹ בֵּית קִבּוּל אֵינוֹ פּוֹסֵל. וְאִם הָיָה צִנּוֹר שֶׁל חֶרֶס אֵינוֹ פּוֹסֵל עַד שֶׁיִּהְיֶה בַּחֲקָק כְּדֵי לְקַבֵּל רְבִיעִית. אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְמַלֵּא הַמָּקוֹם הֶחָקוּק שֶׁבַּצִּנּוֹר צְרוֹרוֹת הַמִּתְחַלְחֲלִין בְּתוֹכוֹ חֲרֵי הוּא בְּפִסּוּלוֹ וְאֵינוֹ כְּסָתוּם. יָרַד לְתוֹךְ הַמָּקוֹם שֶׁחָקַק עָפָר אוֹ צְרוֹרוֹת וּסְתָמוֹ וְנִכְבַּשׁ חֲרֵי זֶה כָּשֵׁר:

ז הַסְּפוֹג וְהַדְּלִי שֶׁהָיוּ בָּהֶן שְׁלֹשֶׁת לוֹגִין מַיִם וְנָפְלוּ לַמְּקֻוֶה לֹא פְּסָלוּהוּ שֶׁלֹּא אָמְרוּ אֶלָּא שְׁלֹשֶׁת לוֹגִין שֶׁנָּפְלוּ לֹא כְּלִי שֶׁנָּפְלוּ בּוֹ מַיִם שְׁאוּבִין:

ח הַשְּׂדֶה וְהַחֲבָה שֶׁבָּהֶם אֵין מַטְבִּילִין בָּהֶן אֶלָּא אִם כֵּן הָיוּ נְקוּבִים כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. וְאִם הָיוּ שַׁק אוֹ קֻפָּה מַטְבִּילִין בָּהֶן. וְכֵן הַמַּנִּיחַ שַׁק אוֹ קֻפָּה תַּחַת הַצִּנּוֹר אֵין הַמַּיִם הַנִּמְשָׁכִין מֵהֶן פּוֹסְלִין אֶת הַמְּקֻוֶה:

ט גִּסְטְרָא טְמֵאָה שֶׁהִיא בְּתוֹךְ הַמְּקֻוֶה וּשְׂפָתָהּ לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם וְהִטְבִּיל בָּהּ הַכֵּלִים טְהֲרוּ מִשֶּׁמְּאָתָן. אֲבָל כְּשֶׁיְּגַבִּיהֶם מִן הַמַּיִם עַד שֶׁהֵן בָּאֲוִיר הַגִּסְטְרָא מִתְטַמֵּא הַמַּיִם שֶׁעַל גַּבָּן מֵאֲוִיר הַגִּסְטְרָא וְחוֹזֵר וּמְטַמֵּא אוֹתָן. וְכֵן מַעְיָן הַיּוֹצֵא מִתַּחַת הַתַּנּוּר הַטָּמֵא וְיָרַד וְטָבַל בְּתוֹכוֹ הוּא טָהוֹר וְיָדָיו טְמֵאוֹת מֵאֲוִיר הַתַּנּוּר אֶלָּא אִם כֵּן הָיוּ הַמַּיִם לְמַעְלָה מִן הַתַּנּוּר כְּרוּם יָדָיו שֶׁנִּמְצָא כְּשֶׁטָּבַל יָדָיו לְמַעְלָה מִן הַתַּנּוּר שֶׁאֵין כְּלֵי חֶרֶס מִתְטַהֲרִין בְּמִקְוֶה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ:

י חָבִית מְלֵאָה מַיִם שֶׁנָּפְלָה לַיָּם אֲפִלּוּ לַיָּם הַגָּדוֹל הַטּוֹבֵל שָׁם לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה. אִי אֶפְשָׁר לִשְׁלֹשָׁה לוֹגִין שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּמָקוֹם אֶחָד. וְכִכָּר שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנָּפַל לְשָׁם נִטְמָא בַּמַּיִם הַשְּׁאוּבִין שֶׁחֲרֵי הַמַּיִם עוֹמְדִין שָׁם. אֲבָל הַנְּהָרוֹת וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן הוֹאִיל וְהֵם נִמְשָׁכִין חֲרֵי זֶה טוֹבֵל שָׁם:

יא מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁהָיוּ בְּצַד הַמְּקֻוֶה אַף עַל פִּי שֶׁהַמַּיִם נוֹגְעִין בְּמֵי הַמְּקֻוֶה לֹא פְּסָלוּהוּ מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּמְקֻוֶה סָמוּךְ לְמְקֻוֶה. הָיוּ הַשְּׁאוּבִין בָּאֲמְצַע פּוֹסְלִין אֶת הַמְּקֻוֶה:

יב שְׁתֵּי בְּרֵכוֹת זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ וְכֹתֶל בֵּינֵיהֶן וְהָעֶלְיוֹנָה מְלֵאָה מַיִם כְּשֵׁרִים וְהַתַּחְתּוֹנָה מְלֵאָה מַיִם שְׁאוּבִין וְנֶקֶב בַּכֹּתֶל שֶׁבֵּין הָעֶלְיוֹנָה לַתַּחְתּוֹנָה. אִם יֵשׁ כְּנֶגֶד הַנֶּקֶב שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין נִפְסְלָה הָעֶלְיוֹנָה מִפְּנֵי שֶׁהַנֶּקֶב כְּאִלּוּ הוּא בְּאֶמְצַע הָעֶלְיוֹנָה לֹא בְּצַדָּהּ:

יג כַּמָּה יִהְיֶה בַּנֶּקֶב וְיִהְיֶה בּוֹ שְׁלֹשָׁה לוֹגִין הַכֹּל לְפִי הַבְּרֵכָה. אִם הָיְתָה הַבְּרֵכָה הַתַּחְתּוֹנָה אַרְבָּעִים סְאָה צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה הַנֶּקֶב אֶחָד מִשְּׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים לַבְּרֵכָה. הָיְתָה עֶשְׂרִים סְאָה צָרִיךְ לִהְיוֹת הַנֶּקֶב אֶחָד מִמֵּאָה וְשִׁשִּׁים לַבְּרֵכָה. וְצֵא וַחֲשֹׁב לְפִי חֶשְׁבּוֹן זֶה. שֶׁהַסְּאָה שִׁשָּׁה קַבִּין וְהַקַּב אַרְבָּעָה לוֹגִין וְהַלּוֹג שֵׁשׁ בֵּיצִים:

יד שְׁלֹשָׁה מְקֻוָאוֹת זֶה בְּצַד זֶה בְּכָל אֶחָד מֵהֶן עֶשְׂרִים סְאָה מְכֻוָּנוֹת וְאֶחָד מֵהֶן שָׁאוּב מִן הַצַּד וְיָרְדוּ שְׁלֹשָׁה וְטָבְלוּ שְׁלָשְׁתָּן וְנֶעֶרְמוּ הַמַּיִם מִכֻּלָּן וְנִתְעָרְבוּ מִלְּמַעְלָה. הַמְּקֻוָאוֹת כְּשֵׁרִים וְהַטּוֹבְלִים טְהוֹרִים שֶׁחֲרֵי נַעֲשָׂה הַכֹּל שִׁשִּׁים סְאָה מֵהֶן אַרְבָּעִים כְּשֵׁרִים זֶה בְּצַד זֶה וְאֵין הַמַּיִם הַשְּׁאוּבִים פּוֹסְלִין מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. הָיָה הַשָּׁאוּב בְּאֶמְצַע וְיָרְדוּ וְטָבְלוּ בָּהֶן וְנֶעֶרְמוּ הַמַּיִם וְנִתְעָרְבוּ הַמְּקֻוָאוֹת. חֲרֵי הַמְּקֻוָאוֹת כְּשֵׁרִים וְהַטּוֹבְלִין טְמֵאִין כְּשֵׁרִים שֶׁחֲרֵי לֹא נִתְעָרְבוּ אַרְבָּעִים סְאָה הַכְּשֵׁרִין לְפִי שֶׁאֵינָן זֶה בְּצַד זֶה שֶׁהַשָּׁאוּב מַבְדִּיל בֵּינֵיהֶן:

פרק ז

א אֵין הַמְּקֻוֶה נִפְסָל לֹא בְּשִׁנּוּי הַטַּעַם וְלֹא בְּשִׁנּוּי הָרֵיחַ אֶלָּא בְּשִׁנּוּי מַרְאֶה בִּלְבַד. וְכָל דָּבָר שֶׁאֵין עוֹשִׂין בּוֹ מְקֻוֶה לְכַתְּחִלָּה פּוֹסֵל אֶת הַמְּקֻוֶה בְּשִׁנּוּי מַרְאֶה. כֵּיצַד. הַיַּיִן אוֹ הַחֹמֶץ וְהַדָּם וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן מִמֵּי כָּל הַפֵּרוֹת אֵינָן פּוֹסְלִין אֶת הַמְּקֻוֶה בִּשְׁלֹשָׁה לוֹגִין שֶׁלֹּא אָמְרוּ אֶלָּא מַיִם שְׁאוּבִין. וּפוֹסְלִין בְּשִׁנּוּי מַרְאֶה אֲפִלּוּ מְקֻוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מֵאָה סְאָה וְנָפַל לוֹ לוֹג יַיִן אוֹ מֵי פֵּרוֹת וְשִׁנָּה אֶת מַרְאָיו פָּסוּל. וְכֵן מְקֻוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֶשְׂרִים סְאָה מַיִם כְּשֵׁרִים אוֹ פָּחוֹת מִזֶּה וְנָפַל לְתוֹכוֹ סְאָה יַיִן אוֹ מֵי פֵּרוֹת וְלֹא שִׁנּוּ אֶת מַרְאָיו חֲרֵי אֵלּוּ כְּשֵׁרִים כְּשֶׁהָיוּ. וְאֵין הַסְּאָה שֶׁנָּפְלָה עוֹלָה לְמִדַּת הַמְּקֻוֶה. וְאִם נוֹסַף עַל הָעֶשְׂרִים עֶשְׂרִים אֲחֵרִים מַיִם כְּשֵׁרִים חֲרֵי זֶה מְקֻוֶה כָּשֵׁר:

ב יֵשׁ מַעֲלִין אֶת הַמִּקְוֶה וְלֹא פּוֹסְלִין פּוֹסְלִין וְלֹא מַעֲלִין לֹא מַעֲלִין וְלֹא פּוֹסְלִין׃

ג וְאֵלּוּ מַעֲלִין וְלֹא פּוֹסְלִין. הַשֶּׁלֶג. וְהַבָּרָד. וְהַכְּפוֹר. וְהַגְּלִיד. וְהַמֶּלַח. וְטִיט הַגָּרוֹק. כֵּיצַד. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה חָסֵר אַחַת וְנָפַל לְתוֹכוֹ סְאָה מֵאֶחָד מֵאֵלּוּ חֲרֵי זֶה עוֹלֶה לְמִדָּתוֹ וַחֲרֵי הַמִּקְוֶה כָּשֵׁר וְשָׁלֵם. נִמְצְאוּ מַעֲלִין וְלֹא פּוֹסְלִין. אֲפִלּוּ הֵבִיא אַרְבָּעִים סְאָה שֶׁלֶג בַּתְּחִלָּה וְהִנִּיחָן בַּעֲקָה וְרִסְקוֹ שָׁם חֲרֵי זֶה מִקְוֶה שָׁלֵם וְכָשֵׁר׃

ד וְאֵלּוּ פּוֹסְלִין וְלֹא מַעֲלִין. מַיִם שְׁאוּבִין בֵּין טְהוֹרִין בֵּין טְמֵאִים. וּמֵי כְבָשִׁים. וּמֵי שְׁלָקוֹת. וְהַתָּמֵד עַד שֶׁלֹּא הֶחְמִיץ. וְהַשֵּׁכָר. כֵּיצַד. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה חָסֵר מִשְׁקַל דִּינָר וְנָפַל מֵאֶחָד מֵאֵלּוּ מִשְׁקַל דִּינָר אֵינוֹ עוֹלֶה לְמִדַּת הַמִּקְוֶה וְלֹא הִשְׁלִימוֹ. וְאִם נָפַל מֵאֶחָד מֵהֶן שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מֵהֶן פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה׃

ה וְאֵלּוּ לֹא פּוֹסְלִין וְלֹא מַעֲלִין. שְׁאָר הַמַּשְׁקִין. וּמֵי פֵּרוֹת. וְהַצִּיר. וְהַמֶּרִי. וְהַתָּמֵד מִשֶּׁהֶחְמִיץ. כֵּיצַד. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה חָסֵר אֶחָד וְנָפַל מֵאֶחָד מֵאֵלּוּ סְאָה לְתוֹכָן לֹא הֶעֱלָהוּ וַחֲרֵי הַמַּיִם כְּשֵׁרִים כְּשֶׁהָיוּ שֶׁאֵין אֵלּוּ פּוֹסְלִין אֶלָּא בְּשִׁנּוּי מַרְאֶה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

ו וּפְעָמִים שֶׁאֵלּוּ מַעֲלִין אֶת הַמִּקְוֶה. כֵּיצַד. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה וְנָפַל לְתוֹכוֹ סְאָה מֵאֶחָד מֵאֵלּוּ וְחָזַר וְלָקַח סְאָה מִמֶּנָּה חֲרֵי הָאַרְבָּעִים שֶׁנִּשְׁאֲרוּ מִקְוֶה כָּשֵׁר׃

ז מִקְוֶה שֶׁהֻדַּיַּח בּוֹ סַלֵּי זֵיתִים וַעֲנָבִים וְשִׁנּוּ אֶת מַרְאָיו כָּשֵׁר׃

ח מֵי הַצָּבַע פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה בִּשְׁלֹשָׁה לוֹגִין. וְאֵין פּוֹסְלִין אוֹתוֹ בְּשִׁנּוּי מַרְאָיו׃

ט מִקְוֶה שֶׁנָּפַל יַיִן אוֹ מֹהַל אוֹ שְׁאָר מֵי פֵּרוֹת וְשִׁנּוּ אֶת מַרְאָיו וְנִפְסַל כֵּיצַד תַּקָּנָתוֹ. יַמְתִּין עַד שֶׁיֵּרֵדוּ גְּשָׁמִים וְיַחֲזִרוּ מַרְאָיו לְמַרְאֵה מַיִם. וְאִם הָיָה בַּמִּקְוֶה אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם כְּשֵׁרִים מִמְּלֵא וְשׁוֹאֵב לְתוֹכָן עַד שֶׁיַּחֲזִרוּ מַרְאָיו לְמַרְאֵה מַיִם. נָפַל לְתוֹכוֹ יַיִן אוֹ מֹהַל וְכֵיוֹצֵא בָּהּ וְנִשְׁתַּנָּה מַרְאֵה מִקְצָתוֹ. אִם אֵין בָּהּ מַרְאֵה מַיִם שֶׁלֹּא נִשְׁתַּנָּה כְּדֵי אַרְבָּעִים סְאָה חֲרֵי זֶה לֹא יִטְבֹּל בּוֹ. וְהַטּוֹבֵל בְּמָקוֹם שֶׁנִּשְׁתַּנָּה לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה. אֲפִלּוּ חָבִית שֶׁל יַיִן שֶׁנִּשְׁבְּרָה בַּיָּם הַגָּדוֹל וּמַרְאֵה אוֹתוֹ מָקוֹם כְּמַרְאֵה שֶׁל יַיִן הַטּוֹבֵל בְּאוֹתוֹ מָקוֹם לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה׃

י שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁנָּפַל לְתוֹכָן אֲפִלּוּ מִשְׁקַל דִּינָר יַיִן וְשִׁנָּה מַרְאֵיהֶן וַחֲרֵי מַרְאֵה הַכֹּל מַרְאֵה יַיִן וְנָפְלוּ לַמִּקְוֶה לֹא פְּסָלוּהוּ אֶלָּא אִם שִׁנּוּ אֶת מַרְאָיו׃

יא שְׁלֹשָׁה לוֹגִין חָסֵר דִּינָר מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁנָּפַל לְתוֹכָן דִּינַר חָלָב אוֹ מֵי פֵּרוֹת וַחֲרֵי מַרְאֵה הַכֹּל מַיִם וְנָפְלוּ לַמִּקְוֶה לֹא פְּסָלוּהוּ עַד שֶׁיִּפְלוּ שְׁלֹשָׁה לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁאֵין בָּהֶן תַּעֲרֹבֶת מַשְׁקֶה אַחֵר וְלֹא מֵי פֵּרוֹת׃

יב מִקְוֶה שֶׁנִּשְׁתַּנָּה מַרְאֵה מִיָּמָיו מֵחֲמַת עַצְמוֹ וְלֹא נָפַל לוֹ דָּבָר חֲרֵי זֶה כָּשֵׁר. לֹא אָמְרוּ אֶלָּא שֶׁנִּשְׁתַּנָּה מֵחֲמַת מַשְׁקֶה אַחֵר׃

פרק ח

א כָּל הַמְעָרֵב לַמִּקְוֶה חֲרֵי הוּא כְּמִקְוֶה וּמַטְבִּילִין בּוֹ. גּוּמּוֹת הַסְּמוּכוֹת לְפִי הַמִּקְוֶה וּמְקוֹם רַגְלֵי פָּרָסוֹת בְּהֵמָה שֶׁהָיוּ בָּהֶן מַיִם מְעָרְבִין עִם מֵי הַמִּקְוֶה כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד מַטְבִּילִין בָּהֶן׃

ב חוֹרֵי הַמְּעָרָה וְסִדְקֵי הַמְּעָרָה מַטְבִּילִין בָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַמַּיִם שֶׁבָּהֶן מְעָרְבִין עִם מֵי הַמִּקְוֶה אֶלָּא בְּכָל שֶׁהוּא׃

ג מַחַט שֶׁהָיְתָה נְתוּנָה עַל מַעֲלוֹת הַמִּקְוֶה וְהָיָה מוֹלִיךְ וּמֵבִיא בַּמַּיִם כֵּיוָן שֶׁעָבַר עָלֶיהָ הַגַּל טְהוֹרָה׃

ד עוּקָה שֶׁבְּתוֹךְ מִקְוֶה אִם הָיְתָה הַקַּרְקַע הַמַּבְדֶּלֶת בֵּין הָעוּקָה וְהַמִּקְוֶה בְּרִיאָה וְיכוֹלָה לְהַעֲמִיד אֶת עַצְמָהּ אֵין מַטְבִּילִין בַּמַּיִם שֶׁבָּעוּקָה עַד שֶׁיִּהְיוּ מְעָרְבִין עִם הַמִּקְוֶה כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. וְאִם אֵינָהּ יְכוֹלָה לְהַעֲמִיד אֶת עַצְמָהּ אֲפִלּוּ אֵינָן מְעָרְבִין אֶלָּא בְּכָל שֶׁהוּא מַטְבִּילִין בָּהֶן׃

ה כֹּתֶל שֶׁבֵּין שְׁנֵי מִקְוָאוֹת שֶׁנִּסְדַּק לִשְׁנַיִם מִצְטָרְפִין וְאִם הָיָה בִּשְׁנֵיהֶן אַרְבָּעִים סְאָה מַטְבִּילִין בְּכָל אֶחָד מֵהֶן. וְאִם נִסְדַּק לָעֶרֶב אֵין מִצְטָרְפִין עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּמָקוֹם אֶחָד כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. נִפְרַץ הַכֹּתֶל מִלְמַעְלָה אִם נִתְעָרְבוּ הַמַּיִם לְמַעְלָה מִן הַכֹּתֶל כִּקְלִפַּת הַשּׂוּם עַל רֹחַב שְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד מִצְטָרְפִין׃

ו כַּמָּה הוּא שִׁעוּר הַנֶּקֶב שֶׁהוּא כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. בְּרֹחַב שְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת בֵּינוֹנִיּוֹת שֶׁל כָּל אָדָם וְחוֹזְרוֹת בּוֹ. וְאֵינָן בַּגּוּדָל אֶלָּא שְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת רִאשׁוֹנוֹת מִן הָאַרְבַּע שֶׁבְּפָס הַיָּד. כָּל שֶׁיַּעֲמֹד כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד מִמַּעַט וַאֲפִלּוּ בִּדְבָרִים שֶׁהֵן מִבְרִיָּתוֹ שֶׁל מַיִם. סָפֵק יֵשׁ בַּנֶּקֶב כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד סָפֵק אֵין בּוֹ אֵין מִצְטָרְפִין

מִפְּנֵי שֶׁעִקֵּר הַטְּבִילָה מִן הַתּוֹרָה וְכָל שֶׁעִקְּרוּ מִן הַתּוֹרָה אַף עַל פִּי שֶׁשִּׁעְבְּדוּהוּ לְהַלָּכָה סְפֵק שִׁעְבְּדוּהוּ לְהַחְמִיר׃

ז מְטַהֲרִין אֶת הַמִּקְוָאוֹת הָעֶלְיוֹן מִן הַתַּחְתּוֹן וְהָרְחוֹק מִן הַקָּרוֹב. כֵּיצַד. מְבִיאִין סִילּוֹן שֶׁל חֶרֶס אוֹ שֶׁל אֲבָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן שֶׁאֵין הַסִּילּוֹנוֹת פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה וּמַנִּיחַ אֶת יָדָיו תַּחְתָּיו עַד שֶׁיִּתְמַלֵּא מַיִם וּמוֹשְׁכוֹ וּמַשִּׁיקוֹ עַד שֶׁיִּתְעָרֵב הַמַּיִם שֶׁבַּסִּילּוֹן עִם מֵי הַמִּקְוֶה כְּאֶחָד אֲפִלּוּ כְּשַׁעֲרָה דַּיּוֹ וַהֲרֵי שְׁנֵי הַמִּקְוָאוֹת שֶׁהַסִּילּוֹן בֵּינֵיהֶן כְּמִקְוֶה אֶחָד׃

ח שָׁלֹשׁ גֻּמּוֹת שֶׁבַּנַּחַל הַתַּחְתּוֹנָה וְהָעֶלְיוֹנָה שֶׁל עֶשְׂרִים סְאָה וְהָאֶמְצָעִית שֶׁל אַרְבָּעִים וְשֶׁטַף שֶׁל גְּשָׁמִים עוֹבֵר בְּתוֹךְ הַנַּחַל אַף עַל פִּי שֶׁהוּא נִכְנָס לְתוֹכָן וְיוֹצֵא מִתּוֹכָן אֵין זֶה עֵרוּב. וְאֵין מַטְבִּילִין אֶלָּא בְּאֶמְצָעִית שֶׁאֵין הַמַּיִם הַנִּזְחָלִין מִעֲרְבִין אֶלָּא אִם כֵּן עָמְדוּ׃

ט טִיט רַךְ שֶׁהַפָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מִמֶּנּוּ חֲרֵי זֶה נִמְדָּד עִם הַמִּקְוֶה. הָיָה עָבֶה עַד שֶׁאֵין הַפָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה אֵינוֹ נִמְדָּד עִמּוֹ׃

י מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם וְטִיט מַטְבִּילִין בַּטִּיט וּבַמַּיִם. בְּאֵי זֶה טִיט מַטְבִּילִין בַּטִּיט הָרַךְ שֶׁהַמַּיִם צָפִין עַל גַּבָּיו. הָיוּ הַמַּיִם מִצַּד אֶחָד וְהַטִּיט הָרַךְ מִצַּד אַחֵר מַטְבִּילִין בַּמַּיִם וְלֹא בַּטִּיט׃

יא כָּל שֶׁתְּחִלַּת בְּרִיָּתוֹ מִן הַמַּיִם כְּגוֹן יַבְחוּשִׁין אֲדַמִּין מַטְבִּילִין בּוֹ. וּמַטְבִּילִין בְּעֵינוֹ שֶׁל דָּג׃

יב מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מְכֻוָּנוֹת וְיָרְדוּ שְׁנַיִם וְטָבְלוּ זֶה אַחַר זֶה אַף עַל פִּי שֶׁרַגְלָיו שֶׁל רִאשׁוֹן נוֹגְעוֹת בַּמַּיִם הָרִאשׁוֹן טָהוֹר וְהַשֵּׁנִי בְּטֻמְאָתוֹ שֶׁהֲרֵי חָסְרוּ הַמַּיִם מֵאַרְבָּעִים סְאָה. הִטְבִּיל בּוֹ תְּחִלָּה סָגוֹס עָבֶה וְכַיּוֹצֵא בּוֹ וְהִגְבִּיהוּ אִם הָיְתָה מִקְצָת הַסָּגוֹס נוֹגַעַת בַּמַּיִם הֲרֵי הַטּוֹבֵל בָּאַחֲרוֹנָה טָהוֹר שֶׁהֲרֵי הַמַּיִם כֻּלָּן מְעֹרָבִין. הִטְבִּיל בּוֹ אֶת הַמִּטָּה וְכַיּוֹצֵא בָּהּ אַף עַל פִּי שֶׁדָּחַק רַגְלֵי הַמִּטָּה בְּטִיט עָבֶה שֶׁבְּקַרְקַע הַמִּקְוֶה עַד שֶׁצָּפוּ הַמַּיִם עָלֶיהָ לְמַעְלָה חֲרֵי זוֹ טְהוֹרָה שֶׁהֲרֵי לֹא נִטְבְּעוּ בַּטִּיט עַד שֶׁטָּבְלוּ בַּמַּיִם תְּחִלָּה. הִטְבִּיל בּוֹ יוֹרָה גְּדוֹלָה חֲרֵי זוֹ טְמֵאָה כְּשֶׁהָיְתָה מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם נִתָּזִין וְיוֹצְאִין חוּץ לַמִּקְוֶה וְנִמְצָא חָסֵר מֵאַרְבָּעִים. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה. מוֹרִידָהּ דֶּרֶךְ פִּיהָ וְהוֹפְכָהּ בַּמִּקְוֶה וּמַטְבִּילָהּ וּמַעֲלֶה אוֹתָהּ דֶּרֶךְ שׁוּלֶיהָ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיוּ הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכָהּ שְׁאוּבִים וְיַחְזְרוּ לַמִּקְוֶה וְיִפְסְלוּהוּ׃

יג מִקְוֶה שֶׁמֵּימָיו מְרֻדָּדִין כּוֹבֵשׁ אֲפִלּוּ חֲבִילֵי קַשׁ וַחֲבִילֵי קָנִים בְּתוֹךְ הַמַּיִם וּמִן הַצְּדָדִין עַד שֶׁיֵּעָרְמוּ הַמַּיִם לְמַעְלָה וְיוֹרֵד וְטוֹבֵל לְתוֹכָן׃

פרק ט

א שֵׁשׁ מַעֲלוֹת בְּמִקְוָאוֹת זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ. הָרִאשׁוֹן מֵי גְּבָאִים. וּמֵי בּוֹרוֹת שִׁיחִין וּמְעָרוֹת. וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן מִמַּיִם הַמְכֻנָּסִין בַּקַּרְקַע אַף עַל פִּי שֶׁהֵן שְׁאוּבִין וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶן אַרְבָּעִים סְאָה הוֹאִיל וְאֵינָן מִתְטַמְּאִין אֶלָּא לְרָצוֹן כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ חֲרֵי הֵן בְּחֻזְקַת טְהוֹרִין וּכְשֵׁרִין לַעֲשׂוֹת מֵהֶן עִסָּה הַטְבּוּלָה לְחַלָּה וְלִטֹּל מֵהֶן לַיָּדַיִם וְהוּא שֶׁיִּטֹּל מֵהֶן בְּכֹלִי כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

ב לְמַעְלָה מֵהֶן מֵי תַּמְצִית שֶׁלֹּא פָסְקוּ אֶלָּא עֲדַיִן הַגְּשָׁמִים יוֹרְדִין וְהֵהֵרִים בּוֹצְצִין וְהֵן נִמְשָׁכִין וְנִקְוִין וְאֵינָן שְׁאוּבִין אֲבָל אֵין בָּהֶן אַרְבָּעִים סְאָה חֲרֵי הֵן כְּשֵׁרִין לִתְרוּמָה וְלִטֹּל מֵהֶן לַיָּדַיִם וּמַטְבִּיל בָּהֶן אֶת הַמַּיִם שֶׁנִּטְמְאוּ. פָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים וְלֹא פָסְקוּ הֶהָרִים מִלְּהַזְחִיל עֲדַיִן הֵן מֵי תַּמְצִית. פָּסְקוּ הֶהָרִים וְאֵינָן בּוֹצְצִין חֲרֵי אֵלּוּ כְּמֵי גְּבָאִין׃

ג הַחוֹפֵר בְּצַד הַיָּם וּבְצַד הַנָּהָר וּבִמְקוֹם הַבְּצִין חֲרֵי הֵן כְּמֵי תַּמְצִית שֶׁלֹּא פָסְקוּ׃

ד הַחוֹפֵר בְּצַד הַמַּעְיָן כָּל זְמַן שֶׁהָיוּ בָּאִין מֵחֲמַת הַמַּעְיָן אַף עַל פִּי שֶׁפּוֹסְקִין וְחוֹזְרִין וּמוֹשְׁכִין חֲרֵי הֵן כְּמֵי מַעְיָן. פָּסְקוּ מִלְּהֵיוֹת מוֹשְׁכִין חֲרֵי הֵן כְּמֵי גְּבָאִין׃

ה לְמַעְלָה מֵהֶן מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם שֶׁאֵינָם שְׁאוּבִין שֶׁבּוֹ טוֹבֵל כָּל אָדָם טָמֵא חוּץ מִן הַזָּב הַזָּכָר וּבוֹ מַטְבִּילִין אֶת כָּל הַכֵּלִים הַטְּמֵאִים וְאֶת הַיָּדַיִם שֶׁמַּטְבִּילִין לְקֹדֶשׁ כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

ו לְמַעְלָה מִזֶּה הַמַּעְיָן שֶׁמֵּימָיו מוּעָטִין וְהִרְבּוּ עָלָיו מַיִם שְׁאוּבִין שָׁוֶה לְמִקְוֶה שֶׁאֵין מְטַהֲרִין בְּמַיִם הַנִּמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ אֶלָּא בְּמַיִם הַנִּקְוִין וְעוֹמְדִין בְּאֶשְׁבּוֹרֶן וְשָׁוֶה לַמַּעְיָן שֶׁהוּא מְטַהֵר בְּכָל שֶׁהוּא שֶׁהַמַּעְיָן אֵין לְמֵימָיו שִׁעוּר אֲפִלּוּ כָּל שֶׁהֵן מְטַהֲרִין׃

ז לְמַעְלָה מִזֶּה הַמַּעְיָן שֶׁלֹּא נִתְעָרֵב בּוֹ מַיִם שְׁאוּבִין אֲבָל מֵימָיו מֻכִּים כְּגוֹן שֶׁהָיוּ מֵימָיו מָרִים אוֹ מְלוּחִים שֶׁהֲרֵי הוּא מְטַהֵר בְּזוֹחֲלִים וְהֵן הַמַּיִם הַנִּגָּרָרִים וְנִמְשָׁכִין מִן הַמַּעְיָן׃

ח לְמַעְלָה מִזֶּה הַמַּעְיָן שֶׁמֵּימָיו מַיִם חַיִּים שֶׁבָּהֶן בִּלְבַד טוֹבְלִים בּוֹ הַזָּבִים הַזְּכָרִים וְלוֹקְחִין מֵהֶן לְטָהֲרַת הַמְצֹרָע וּלְקַדֵּשׁ מֵי חַטָּאת. מַה בֵּין מַעְיָן לְמִקְוֶה הַמִּקְוֶה אֵינוֹ מְטַהֵר אֶלָּא בְּאַרְבָּעִים סְאָה וְהַמַּעְיָן מְטַהֵר בְּכָל שֶׁהוּא. הַמִּקְוֶה אֵינוֹ מְטַהֵר אֶלָּא בְּאֶשְׁבּוֹרֶן וְהַמַּיִם הַנִּזְחָלִים מִמֶּנּוּ אֵינָן מְטַהֲרִין וְהַמַּעְיָן מְטַהֵר בְּזוֹחֲלִים. הַמִּקְוֶה לֹא תַעֲלֶה בּוֹ טְבִילָה לְזָבִים וְהַמַּעְיָן אִם הָיוּ מֵימָיו מַיִם חַיִּים הַזָּב טוֹבֵל בָּהֶן׃

ט מַעְיָן שֶׁמֵּימָיו יוֹצְאִין וְנִמְשָׁכִין לְתוֹךְ הַשֹּׁקֶת וְאַחַר כָּךְ יוֹצְאִין מִן הַשֹּׁקֶת וְנִזְחָלִין חֲרֵי כָּל הַמַּיִם שֶׁבַּשֹּׁקֶת וְשֶׁחוּץ לוֹ פְּסוּלִין. הָיוּ מִקְצָתָן נִמְשָׁכִין עַל שְׂפַת הַשֹּׁקֶת אֲפִלּוּ כָּל שֶׁהוּא חֲרֵי הַמַּיִם שֶׁחוּץ לַשֹּׁקֶת כְּשֵׁרִים שֶׁהַמַּעְיָן מְטַהֵר בְּכָל שֶׁהוּא. הָיוּ מֵימָיו נִמְשָׁכִין לְתוֹךְ בְּרֵכָה שֶׁהִיא מַיִם וְנִקְוִין שָׁם חֲרֵי אוֹתָהּ הַבְּרֵכָה כְּמִקְוֶה. הָיָה יוֹצֵא חוּץ לַבְּרֵכָה חֲרֵי זֶה פָּסוּל לְזָבִים וְלִמְצֹרָעִים וּלְקַדֵּשׁ מֵי חַטָּאת עַד שֶׁיֵּדַע שֶׁיָּצְאוּ כָּל מֵי הַמִּקְוֶה שֶׁהָיוּ בְּתוֹךְ הַבְּרֵכָה׃

י מַעְיָן שֶׁמֵּימָיו נִמְשָׁכִין עַל גַּבֵּי כֵּלִים שֶׁאֵין לָהֶן בֵּית קִבּוּל כְּגוֹן שֶׁלְּתָן וְסַפָּל וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן חֲרֵי זֶה כְּמִקְוֶה וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַטְבִּיל עַל גַּבֵּי הַכֵּלִים׃

יא מַעְיָן שֶׁהָיוּ אַמּוֹת קְטַנּוֹת נִמְשָׁכוֹת מִמֶּנּוּ וְרִבָּה עָלָיו מַיִם שְׁאוּבִין לְתוֹךְ הַמַּעְיָן עַד שֶׁגָּבְרוּ הַמַּיִם שֶׁבָּאַמּוֹת וְשָׁטְפוּ חֲרֵי הֵן כְּמַעְיָן לְכָל דָּבָר. הָיוּ מֵימֵי הַמַּעְיָן עוֹמְדִים וְאֵינָן נִמְשָׁכִין וְרִבָּה עָלָיו מַיִם עַד שֶׁמָּשְׁכוּ מִמֶּנּוּ אַמּוֹת הַמַּיִם חֲרֵי הַמַּיִם שֶׁמְּשׁוּכִין שָׁוִין לַמִּקְוֶה לְטַהֵר בָּאֶשְׁבּוֹרֶן בִּלְבַד וְשָׁוִין לַמַּעְיָן לְטַהֵר בְּכָל שֶׁהוּא׃

יב כָּל הַמַּיִם מְטַהֲרִין בְּזוֹחֲלִין וּפְסוּלִין לְזָבִים וְלִמְצֹרָעִים וּלְקַדֵּשׁ בָּהֶן מֵי חַטָּאת׃

יג הַמַּיִם הַזּוֹחֲלִין מִן הַמַּעְיָן חֲרֵי הֵם כְּמַעְיָן לְכָל דָּבָר. וְהַמְנַטְּפִין מִן הַמַּעְיָן אַף עַל פִּי שֶׁהֵן טוֹרְדִין חֲרֵי הֵם כְּמִקְוֶה וְאֵין מְטַהֲרִין אֶלָּא בְּאַרְבָּעִים סְאָה עוֹמְדִין. וּפְסוּלִין לְזָבִים וְלִמְצֹרָעִים וּלְקַדֵּשׁ בָּהֶן מֵי חַטָּאת. הָיוּ הַזּוֹחֲלִין מִן הַמַּעְיָן מִתְעָרְבִין עִם הַנּוֹטְפִין [מִמֶּנּוּ אִם רַבּוּ הַזּוֹחֲלִין עַל הַנּוֹטְפִין] חֲרֵי הַכֹּל כְּמַעְיָן לְכָל דָּבָר. וְאִם רַבּוּ הַנּוֹטְפִים עַל הַזּוֹחֲלִין וְכֵן אִם רַבּוּ מֵי גְּשָׁמִים עַל מֵי הַנָּהָר אֵינָן מְטַהֲרִין בְּזוֹחֲלִין אֶלָּא בְּאֶשְׁבּוֹרֶן. לְפִיכָךְ צָרִיךְ לְהַקִּיף מַפָּץ וְכַיּוֹצֵא בּוֹ בְּאוֹתוֹ הַנָּהָר הַמֹּעֲרָב עַד שֶׁיִּקָּווּ הַמַּיִם וְיִטְבֹּל בָּהֶן׃

יד נוֹטְפִין שֶׁעָשָׂאן זוֹחֲלִין כְּגוֹן שֶׁפָּמַךְ לְמִקְוֶה הַמְנַטֵּף טַבְלָא שֶׁל חֶרֶס חֲלָקָה וַחֲרֵי הַמַּיִם נִזְחָלִין וְיוֹרְדִין עָלֶיהָ חֲרֵי הֵן כְּשֵׁרִין. וְכָל דָּבָר שֶׁמִּקַּבֵּל טֻמְאָה וַאֲפִלּוּ מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים אֵין מַזִּחִילִין בּוֹ׃

טו זוֹחֲלִין שֶׁקִּלְחָן בַּעֲלֵי אֻגּוֹז כְּשֵׁרִים כְּשֶׁהָיוּ שֶׁאֵין עֲלֵי הָאֻגּוֹז הַלַּח שֶׁהוּא צוֹבֵעַ חָשׁוּב כְּכֵלִים׃

טז מֵי גְּשָׁמִים הַבָּאִין מִן הַמְּדְרוֹן וְהִגִּיעַ נִזְחָלִין וְיוֹרְדִין אַף עַל פִּי שֶׁהָיוּ מִתְחַלָּתָן וְעַד סוֹפָן אַרְבָּעִים סְאָה אֵין מַטְבִּילִין בָּהֶן כְּשֶׁהֵן נִזְחָלִין עַד שֶׁיִּקָּווּ וְיָנוּחוּ בְּאֶשְׁבּוֹרֶן אַרְבָּעִים סְאָה. חֲרֵי שֶׁהִקִּיף כֵּלִים וְעָשָׂה מֵהֶן מְחִצּוֹת עַד שֶׁנִּתְקַבֵּץ בֵּינֵיהֶן אַרְבָּעִים סְאָה מִמַּיִם הַנִּזְחָלִין מִן הַגְּשָׁמִים חֲרֵי זֶה טוֹבֵל בָּהֶן. וְכֵלִים שֶׁעָשָׂה מֵהֶן הַגֶּדֶר לֹא עָלְתָה לָהֶן טְבִילָה׃

יז גַּל שֶׁנִּתְלַשׁ מִן הַיָּם וְנָפַל עַל הָאָדָם אוֹ עַל הַכֵּלִים אִם יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה חֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִין לְחַלִּין שֶׁאֵין הַטּוֹבֵל לְחַלִּין צָרִיךְ כַּוָּנָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ בְּהִלְכוֹת שְׁאָר אָבוֹת הַטֻּמְאוֹת. וְאִם נִתְכַּוֵּן וְהָיָה יוֹשֵׁב וּמְצַפֶּה עַד שֶׁיִּפֹּל עָלָיו הַגַּל עָלְתָה לוֹ טְבִילָה לְדָבָר שֶׁנִּתְכַּוֵּן לוֹ׃

יח אֵין מַטְבִּילִין בְּגַל כְּשֶׁהוּא בָּאֲוִיר קֹדֶם שֶׁיִּפֹּל עַל הָאָרֶץ וְאַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה. לְפִי שֶׁאֵין מַטְבִּילִין בְּזוֹחֲלִים קַל וָחֹמֶר בָּאֲוִיר. הָיוּ שְׁנֵי רָאשֵׁי הַגַּל נוֹגְעִין בָּאָרֶץ מַטְבִּילִין בּוֹ וְאֵין מַטְבִּילִין בַּכַּפָּה שֶׁלּוֹ מִפְּנֵי שֶׁהוּא אֲוִיר׃

פרק י

א סָפֵק מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁטָּהֲרוּ חֲכָמִים כֵּיצַד. מִקְוֶה שֶׁנִּסְתַּפֵּק לוֹ אִם נָפְלוּ לְתוֹכוֹ מַיִם שְׁאוּבִים אוֹ לֹא. וַאֲפִלּוּ יָדַע בְּוַדַּאי שֶׁנָּפְלוּ סָפֵק יֵשׁ בָּהֶן שְׁלֹשֶׁת לוֹגִין סָפֵק אֵין בָּהֶן. וַאֲפִלּוּ יָדַע בְּוַדַּאי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן שְׁלֹשֶׁת לוֹגִין סָפֵק שֶׁהָיָה בַּמִּקְוֶה שֶׁנָּפְלוּ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה סָפֵק לֹא הָיָה חֲרֵי זֶה כָּשֵׁר׃

ב שְׁנֵי מִקְוָאוֹת אֶחָד יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה וְאֶחָד אֵין בּוֹ. נָפְלוּ שְׁלֹשֶׁת לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין לְאֶחָד מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ לְאֵיזֶה מֵהֶן נָפְלוּ סְפֵקוֹ טָהוֹר מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּמָה יִתְלֶה. הָיוּ שְׁנֵיהֶן פְּחוּתִין מֵאַרְבָּעִים סְאָה וְנָפְלוּ לְאֶחָד מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ לְאֵיזֶה מֵהֶן כָּל אֶחָד מִשְּׁנֵיהֶן פָּסוּל שֶׁאֵין לוֹ בְּמָה יִתְלֶה אִם לָזֶה נָפְלוּ נִפְסַל וְאִם לָזֶה נָפְלוּ נִפְסַל׃

ג מִקְוֶה שֶׁהֶנִיחוֹ רֵיקָן וּבָא וּמְצָאוֹ מָלֵא כָּשֵׁר מִפְּנֵי שֶׁזֶּה סָפֵק מַיִם שְׁאוּבִין לְמִקְוֶה זֶה׃

ד צִנּוֹר שֶׁמִּקַּלֵּחַ לַמִּקְוֶה וְהַמַּכְתֶּשֶׁת נְתוּנָה בְּצִדּוֹ סָפֵק מִן הַצִּנּוֹר לַמִּקְוֶה סָפֵק מִן הַמַּכְתֶּשֶׁת לַמִּקְוֶה הֲרֵי זֶה פָּסוּל מִפְּנֵי שֶׁהַפְּסוּל מוּכָח. וְאִם יֵשׁ בַּמִּקְוֶה רֻבּוֹ מַיִם כְּשֵׁרִים הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר שֶׁזֶּה סְפֵק מַיִם שְׁאוּבִים הוּא שֶׁהֲרֵי יֵשׁ שָׁם מִקְוֶה כָּשֵׁר קָבוּעַ׃

ה כָּל הַמִּקְוָאוֹת הַנִּמְצָאִים בְּאֶרֶץ הָעַמִּים פְּסוּלִין שֶׁחֶזְקָתָן שְׁאוּבִין. וְכָל הַמִּקְוָאוֹת הַנִּמְצָאִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בַּמְּדִינוֹת לְפָנִים מִן הַמַּפְתֵּחַ בְּחֶזְקַת פְּסוּלִין שֶׁאַנְשֵׁי הַמְּדִינָה מְכַבְּסִים בָּהֶן וּמְטַהֲרִין לְתוֹכָן מַיִם שְׁאוּבִים תָּמִיד. וְכָל הַמִּקְוָאוֹת הַנִּמְצָאִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל חוּץ לַמַּפְתֵּחַ בְּחֶזְקַת טְהָרָה שֶׁחֶזְקָתָן מִן הַגְּשָׁמִים׃

ו הַטָּמֵא שֶׁיָּרַד לִטְבֹּל סָפֵק טָבַל סָפֵק לֹא טָבַל וַאֲפִלּוּ טָבַל סָפֵק יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה סָפֵק אֵין בּוֹ. שְׁנֵי מִקְוָאוֹת אֶחָד יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה וְאֶחָד אֵין בּוֹ וְטָבַל בְּאֶחָד מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ בְּאֵיזֶה מֵהֶן טָבַל סְפֵקוֹ טָמֵא לְפִי שֶׁהַטָּמֵא בְּחֶזְקָתוֹ עַד שֶׁיִּוָּדַע שֶׁטָּבַל כָּרָאוּי. וְכֵן מִקְוֶה שֶׁנִּמְדַּד וְנִמְצָא חָסֵר בֵּין שֶׁהָיָה הַמִּקְוֶה בְּרִשּׁוּת הָרַבִּים בֵּין שֶׁהָיָה בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד כָּל הַטְּהָרוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל גַּבָּיו לְמַפְרֵעַ טְמֵאוֹת עַד שֶׁיִּוָּדַע זְמַן שֶׁנִּמְדַּד בּוֹ וְהָיָה שָׁלֵם. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁהָיְתָה הַטְּבִילָה מִשֶּׁמְּאָה חֲמוּרָה. אֲבָל אִם טָבַל מִשֶּׁמְּאָה קַלָּה כְּגוֹן שֶׁאָכַל אֳכָלִין טְמֵאִין אוֹ שָׁתָה מַשְׁקִין טְמֵאִין אוֹ בָּא רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ בְּמַיִם שְׁאוּבִין אוֹ שֶׁנָּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל רֻבּוֹ שְׁלֹשֶׁת לוֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין. הוֹאִיל וְעִקַּר דְּבָרִים אֵלּוּ מִדִּבְרֵיהֶן הֲרֵי סְפֵקוֹ טָהוֹר כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. וְאַף עַל פִּי שֶׁנִּסְתַּפֵּק לוֹ אִם טָבַל אוֹ לֹא טָבַל אוֹ שֶׁנִּמְצָא הַמִּקְוֶה חָסֵר לְאַחַר זְמַן וְכֵיוֹצֵא בִּסְפֵקוֹת אֵלּוּ הֲרֵי זֶה טָהוֹר׃

ז שְׁנֵי מִקְוָאוֹת אֶחָד כָּשֵׁר וְאֶחָד פָּסוּל וְטָבַל בְּאֶחָד מֵהֶן מִשֶּׁמְּאָה חֲמוּרָה וְעָשָׂה טָהֳרוֹת הֲרֵי אֵלּוּ תְּלוּיוֹת. טָבַל בַּשֵּׁנִי וְעָשָׂה טָהֳרוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת תְּלוּיוֹת כְּשֶׁהָיוּ וְהַשְּׁנִיּוֹת טְהוֹרוֹת. וְאִם נִגְּעוּ אֵלּוּ בְּאֵלּוּ רִאשׁוֹנוֹת תְּלוּיוֹת וּשְׁנִיּוֹת יִשָּׂרְפוּ. וְכֵן אִם נִטְמָא בָּאֶמְצַע טֻמְאָה קַלָּה שֶׁבֵּאַרְנוּ וְטָבַל בַּשֵּׁנִי וְעָשָׂה טָהֳרוֹת. אֲבָל אִם טָבַל בְּאֶחָד מֵהֶן מִשֶּׁמְּאָה קַלָּה וְעָשָׂה טָהֳרוֹת וְנִטְמָא טֻמְאָה חֲמוּרָה וְטָבַל בַּשֵּׁנִי וְעָשָׂה טָהֳרוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת טְהוֹרוֹת וְהַשְּׁנִיּוֹת תְּלוּיוֹת. וְאִם נִגְּעוּ אֵלּוּ בְּאֵלּוּ רִאשׁוֹנוֹת יִשָּׂרְפוּ וְהַשְּׁנִיּוֹת תְּלוּיוֹת כְּשֶׁהָיוּ. הָיָה בְּאֶחָד מֵהֶן אַרְבָּעִים סְאָה וְאֶחָד כֵּלּוֹ שָׁאוּב וְטָבְלוּ בָּהֶן שְׁנַיִם אֶחָד מִשֶּׁמְּאָה חֲמוּרָה וְאֶחָד מִשֶּׁמְּאָה קַלָּה וְעָשׂוּ טָהֳרוֹת הַטּוֹבֵל מִשֶּׁמְּאָה חֲמוּרָה טָהֲרוֹתָיו תְּלוּיוֹת וְהַטּוֹבֵל מִשֶּׁמְּאָה קַלָּה טָהֲרוֹתָיו טְהוֹרוֹת. הָיָה אֶחָד טָמֵא וְיָרַד לִטְבֹּל וְהַשֵּׁנִי יֵרֵד לְהָקֵר זֶה שֶׁיָּרַד לִטְבֹּל בְּאֶחָד מֵהֶן טָהֳרוֹתָיו תְּלוּיוֹת כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ. וְזֶה שֶׁיָּרַד לְהָקֵר טָהוֹר כְּשֶׁהָיָה. שֶׁזֶּה סְפֵק מַיִם שְׁאוּבִין הוּא שֶׁמָּא בַּשָּׁאוּב טָבַל כְּשֶׁהֻקַּר וְנִטְמָא׃

ח שְׁנֵי מִקְוָאוֹת שֶׁל עֶשְׂרִים עֶשְׂרִים סְאָה אֶחָד שָׁאוּב וְאֶחָד כָּשֵׁר. הֻקַּר בְּאֶחָד מֵהֶן וְעָשָׂה טָהֳרוֹת הֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרוֹת. הֻקַּר בַּשֵּׁנִי וְעָשָׂה טָהֳרוֹת הֲרֵי אֵלּוּ יִשָּׂרְפוּ. שֶׁהֲרֵי וַדַּאי בָּא רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ בְּמַיִם שְׁאוּבִין כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

פרק יא

א כְּבָר בֵּאַרְנוּ שֶׁנְּטִילַת יָדַיִם וּטְבִילָתָן מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים. וְיָדַיִם שֶׁצְּרִיכוֹת טְבִילָה אֵין מַטְבִּילִין אוֹתָן אֶלָּא בְּמִקְוֶה כָּשֵׁר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה. שֶׁכְּמָקוֹם שֶׁהָאָדָם טוֹבֵל בּוֹ כֵּלִים יָדַיִם טוֹבְלִין. אֲבָל יָדַיִם שֶׁאֵין צְרִיכוֹת אֶלָּא נְטִילָה בִּלְבַד אִם הִטְבִּילָן בְּמֵי מִקְוֶה טְהוֹרִין. וְאִם הִטְבִּילָן בְּמַיִם שְׁאוּבִין בֵּין בִּכֵּלִים בֵּין בְּקַרְקָעוֹת לֹא טָהֲרוּ יָדָיו עַד שֶׁיִּפְלוּ הַמַּיִם הַשְּׁאוּבִים מִן הַכֵּלִי עַל יָדָיו. שֶׁאֵין נוֹטְלִין לַיָּדַיִם אֶלָּא מִן הַכֵּלִים וּמִכַּף נוֹתֵן כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ בְּהִלְכוֹת בְּרָכוֹת׃

ב כָּל הַחוֹצֵץ בִּטְבִילָה חוֹצֵץ בֵּין בִּטְבִילָתָן בֵּין בִּנְטִילָתָן. וְכָל הָעוֹלֶה לְמִדַּת הַמִּקְוֶה כְּטִיט הַגָּרוֹק עוֹלֶה לִשְׁעוּר הָרְבִיעִית שֶׁנּוֹטְלִין בָּהֶן הַיָּדַיִם. וְכָל הַנּוֹטֵל יָדָיו צָרִיךְ לְשַׁפְשֵׁף׃

ג הַנּוֹטֵל שְׁתֵּי יָדָיו לִתְרוּמָה צָרִיךְ לַחְזֹר וְלִטֹּל פַּעַם שְׁנִיָּה בְּמַיִם שְׁנַיִם כְּדֵי לְהָסִיר הַמַּיִם שֶׁעַל גַּב יָדָיו שֶׁהֲרֵי הַמַּיִם שֶׁנָּטַל בָּהֶן תְּחִלָּה וְהֵן הַנִּקְרָאִין מַיִם רִאשׁוֹנִים נִטְמְאוּ בְּיָדָיו. לְפִיכָךְ אִם נָפַל כִּכָּר שֶׁל תְּרוּמָה לְתוֹךְ הַמַּיִם שֶׁנָּטַל בָּהֶן יָדָיו תְּחִלָּה נִטְמָא וְאִם נָפַל לְתוֹךְ הַמַּיִם הַשְּׁנִיִּים לֹא נִטְמָא. וְאִם נָטַל רִאשׁוֹנִים וּשְׁנִיִּים לְמָקוֹם אֶחָד וְנָפַל שָׁם כִּכָּר שֶׁל תְּרוּמָה נִטְמָא. נָטַל אֶת הָרִאשׁוֹנִים וְנִמְצָא עַל יָדָיו דָּבָר חוֹצֵץ וְהֶסִירוֹ וְנָטַל אֶת הַשְּׁנִיִּים הֲרֵי יָדָיו טְמֵאוֹת כְּשֶׁהָיוּ שֶׁאֵין הַמַּיִם הַשְּׁנִיִּים מְטַהֲרִין אֶלָּא הַנִּשְׁאָר מִן הַמַּיִם הָרִאשׁוֹנִים עַל גַּבֵּי יָדָיו׃

ד הַיָּדַיִם מִתְטַמְּאוֹת וּמִתְטַהֲרוֹת עַד הַפֶּרֶק. כֵּיצַד. נָטַל אֶת הָרִאשׁוֹנִים עַד הַפֶּרֶק וְנָטַל הַמַּיִם הַשְּׁנִיִּים חוּץ לַפֶּרֶק וְחָזְרוּ מִחוּץ לַפֶּרֶק נִטְמְאוּ מֻחֲמַת יָדָיו וְאֵין הַמַּיִם הַשְּׁנִיִּים מְטַהֲרִים בַּמַּיִם שֶׁחוּץ לַפֶּרֶק. וּלְפִי שֶׁחָזְרוּ הַמַּיִם שֶׁחוּץ לַפֶּרֶק לְיָדָיו טִמְּאוּהָ׃

ה נָטַל אֶת הָרִאשׁוֹנִים לְיָדוֹ אַחַת וְנִמְלַךְ וְנָטַל אֶת הַשְּׁנִיִּים לִשְׁתֵּי יָדָיו טְמֵאוֹת שֶׁהַשְּׁנִיִּים מִתְטַמְּאִין מֻחֲמַת הַיָּד שֶׁלֹּא נִטְלָה בְּמַיִם רִאשׁוֹנִים וְחוֹזְרִין וּמְטַמְּאִין אֶת הַיָּד הַשְּׁנִיָּה. נָטַל אֶת הָרִאשׁוֹנִים לִשְׁתֵּי יָדָיו וְנָטַל אֶת הַשְּׁנִיִּים לְיָדוֹ אַחַת הָאַחַת טְהוֹרָה. נָטַל יָדוֹ אַחַת וְשִׁפְשְׁפָהּ בַּחֲבֶרְתָּהּ נִטְמְאוּ הַמַּיִם שֶׁעָלֶיהָ מֻחֲמַת חֲבֶרְתָּהּ שֶׁלֹּא נִטְלָה וְחוֹזְרִין וּמְטַמְּאִין אֶת הַיָּד שֶׁנִּטְלָה. שִׁפְשְׁפָהּ בְּרֹאשׁוֹ אוֹ בַּכֹּתֶל הֲרֵי זוֹ טְהוֹרָה׃

ו נָטַל שְׁתֵּי יָדָיו מִשְּׁטִיפָּה אַחַת חֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִין וְאֵין אוֹמְרִין חֲרֵי זֶה כְּנוֹטֵל יָדוֹ אַחַת בַּמַּיִם שֶׁיָּרְדוּ מֵעַל יָדוֹ הַשְּׁנִיָּה. אֶפְלוּ אַרְבָּעָה אוֹ חֲמִשָּׁה זֶה בְּצַד זֶה אוֹ זֶה עַל גַּב זֶה. וּבִלְבַד שֶׁיַּרְפּוּ שֶׁיָּבוֹאוּ בָּהֶן הַמַּיִם׃

ז נָטַל מִקְצָת יָדוֹ וְחָזַר וְהוֹסִיף וְנָטַל הַנִּשְׁאָר מִן יָדוֹ חֲרֵי יָדוֹ טְמֵאָה כְּשֶׁהָיְתָה. וְאִם עָדַיִן יֵשׁ עַל מִקְצָת שֶׁנָּטַל בַּתְּחִלָּה טוֹפֵחַ עַל מְנָת לְהַטְפִּיחַ חֲרֵי זוֹ טְהוֹרָה. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּמַיִם רִאשׁוֹנִים. אֲבָל בִּשְׁנִיִּים נוֹטֵל מִקְצָת יָדָיו וְחוֹזֵר וּמוֹסִיף עַל מִקְצָתָן׃

ח שִׁעוּר הַמַּיִם שֶׁנּוֹטְלִין בָּהֶן תְּחִלָּה רְבִיעִית לְכָל אָדָם וְאָדָם לִשְׁתֵּי הַיָּדַיִם אֵין פָּחוֹת מִשִּׁעוּר זֶה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ בִּנְטִילַת יָדַיִם לְפַת. אֲבָל מַיִם שְׁנִיִּים יֵשׁ לִשְׁנַיִם לִטֹּל יְדֵיהֶן מֵרְבִיעִית. וּמֵחֲצִי לוֹג נוֹתְנִין לִשְׁלֹשָׁה וּלְאַרְבָּעָה. וּמִלּוֹג נוֹתְנִין אֲפִלּוּ לְמֵאָה שֶׁאֵין הַמַּיִם הַשְּׁנִיִּים לְטַהֵר אֶלָּא לְהַעֲבִיר הַמַּיִם הָרִאשׁוֹנִים׃

ט כְּלִי שֶׁהָיָה בּוֹ רְבִיעִית מַיִם כְּשֵׁרִים לִנְטִילַת יָדַיִם וְנָתַן לְתוֹכוֹ מְעַט מַיִם פְּסוּלִין לִנְטִילַת יָדַיִם חֲרֵי אֵלּוּ כְּשֵׁרִין. נָטַל מִן הַכְּלִי כַּשִּׁעוּר שֶׁנָּתַן וְנִשְׁאֲרָה רְבִיעִית בִּלְבַד כְּשֶׁהָיְתָה חֲרֵי זוֹ פְּסוּלָה מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם הַפְּסוּלִין הִשְׁלִימוּ שִׁעוּר הָרְבִיעִית׃

י כָּל הַמַּיִם הַפְּסוּלִין לִנְטִילָה בְּמַיִם רִאשׁוֹנִים כָּךְ הֵן פְּסוּלִין בְּמַיִם שְׁנִיִּים. וְכָל כְּלִי שֶׁאֵין נוֹטְלִין מִמֶּנּוּ בְּמַיִם רִאשׁוֹנִים כָּךְ אֵין נוֹטְלִין מִמֶּנּוּ מַיִם שְׁנִיִּים. וּכְשֵׁם שֶׁצָּרִיךְ לְהָיוֹת הַמַּיִם הָרִאשׁוֹנִים מִכַּח אָדָם כָּךְ הַמַּיִם הַשְּׁנִיִּים׃

יא כְּבָר בֵּאַרְנוּ בְּפֶרֶק שִׁשִּׁי מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת כָּל מֵינֵי הַמַּיִם הַפְּסוּלִין לִנְטִילַת יָדַיִם וְהֶכְשֵׁרָן. וְכָל הַכֵּלִים שֶׁנּוֹטְלִין בָּהֶן לַיָּדַיִם וְשֶׁאֵין נוֹטְלִין. וְאֵי זוֹ נִתְּנָה הִיא מִכַּח נוֹתֵן וּכְשֵׁרָה וְאֵי זוֹ נִתְּנָה אֵינָהּ מִכַּח נוֹתֵן וּפְסוּלָה. וְכָל אוֹתָן הַדְּבָרִים שֶׁבֵּאַרְנוּ שָׁם בִּנְטִילַת יָדַיִם לְפַת חֲלִין כָּךְ הֵן לִתְרוּמָה. וּכְשֵׁם שֶׁכָּל סְפֵק יָדַיִם טְהוֹרוֹת לְחֻלִּין כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ שָׁם. כָּךְ הֵן לִתְרוּמָה כָּל סְפֵק יָדַיִם טָהוֹר׃

יב דָּבָר בָּרוּר וְגָלוּי שֶׁהַטֻּמְאוֹת וְהַטָּהֳרוֹת גְּזֵרוֹת הַכָּתוּב הֵן. וְאֵינָן מִדְּבָרִים שֶׁדַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם מַכְרַעְתּוֹ. וַהֲרֵי הֵן מִכְּלַל הַחֻקִּים. וְכֵן הַטְּבִילָה מִן הַטֻּמְאוֹת מִכְּלַל הַחֻקִּים הוּא שֶׁאֵין הַטֻּמְאָה טִיט אוֹ צוֹאָה שֶׁתַּעֲבֹר בְּמַיִם אֶלָּא גְּזֵרַת הַכָּתוּב הִיא וְהַדָּבָר תָּלוּי בְּכַוָּנַת הַלֵּב. וּלְפִיכָךְ אָמְרוּ חֲכָמִים טָבַל וְלֹא הֶחְזַק כְּאִלּוּ לֹא טָבַל. וְאַף עַל פִּי כֵן רָמְז יֵשׁ בַּדָּבָר כְּשֵׁם שֶׁהַמְכַוֵּן לִבּוֹ לְטַהֵר כֵּיוָן שֶׁטָּבַל טָהוֹר וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִתְחַדֵּשׁ בְּגוּפוֹ דָּבָר כָּךְ הַמְכַוֵּן לִבּוֹ לְטַהֵר נַפְשׁוֹ מִטֻּמְאוֹת הַנְּפָשׁוֹת שֶׁהֵן מַחְשְׁבוֹת הָאָוֶן וְדֵעוֹת הָרָעוֹת. כֵּיוָן שֶׁהִסְכִּים בְּלִבּוֹ לִפְרֹשׁ מֵאוֹתָן הָעֲצוֹת וְהֵבִיא נַפְשׁוֹ בְּמֵי הַדַּעַת טָהוֹר. הֲרֵי הוּא אוֹמֵר (יחזקאל לו כה) ״וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם״. הַשֵּׁם בְּרַחֲמָיו הָרַבִּים מִכָּל חֵטְא עָוֹן וְאַשְׁמָה יְטַהֲרֵנוּ אָמֵן׃